І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 59. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 29-го БЕРЕЗНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 29, 1972 No. 59. VOL. LXXIX.

ОРГАНІЗАЦІЯ, ФІНАНСИ, ВИДАВНИЦТВО І ГРОМАДА БУЛИ ЗНОВУ ПРЕДМЕТОМ НАРАД ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНС

Джерзі Сіті. — Організаційний стан, потреби і можливості, господарські тенденції і фінансовий розвиток, стан і пляни видавництва та зв'язані з цим загальні проблеми громади були знову предметом цілоденних нарад Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу, що відбулися тут в приміщеннях його Головної Канцелярії минулої суботи, 25-го березня. Наради відкрив і ними проводив головний предсідник Йосип Лисогір і в них, крім нього взяли участь усі інші екзекутивні урядовці: заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника Марія Душник, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падох і виконуюча обов'язки головного касира Уляна Дячук та голова Головної Контрольної Комісії мгр Іван Геврик і ред. Антін Драган. На початку нарад вставанням з місць та хвилиною мовчанки вшановано померлого недавно головного касира св. п. Петра Пуцила. Після деякої дискусії та поправок потверджено до публікації протоколи трьох попередніх нарад Екзекутивного Комітету і приступлено до звітування поодиноких екзекутивних урядовців.

Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу. Сидять (зліва): виконуюча обов'язки головного касира пані Уляна Дячук, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, головний предсідник Йосип Лисогір, заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника пані Марія Душник і головний секретар д-р Ярослав Падох.

Перший звіт Уляни Дячук

Звіти започатковано оглядом стану касового відділу, за який вперше звітувала виконуюча обов'язки головного касира пані Уляна Дячук, висловивши насамперед подяку Екзекутивному Комітетові за довір'я, виявлене їй призначенням її на пост виконуючого відповідальні обов'язки головного касира та запевняючи, що докладе всіх сил і старань, щоб це довір'я виправдати. Звітуючи за касовий відділ п-і Уляна Дячук ствердила, що майно УНСоюзу з кінцем лютого цього року виносило $ 36,905,038.24, передбачаючи, що з кінцем березня воно вже перейде суму 37 мільйонів. Від січня це майно збільшилося на $ 40,645.51. Все майно інвестоване: в бондах і стаках — $ 26,066,774.84, в гіпотечних позичках — $ 7,362,108.53, в позичках на членські грамоти — $ 537,495.08, в реальностях — $ 630,758.45, в друкарських й електронічних машинах — $ 26,879.67 та в позичці для Корпорації Відновлення Міста, єдиним власником якої є УНСоюз та яка будує тепер 15-поверховий хмаросяг для нових приміщень УНС і „Свободи" — $ 1,821,537.37. Від цієї позички каса УНСоюзу має 10 відсотків прибутку. Порівнюючи поодинокі позиції з такими ж у попередньому році, звітодавець ствердила, що в лютому 1972-го року із членських вкладок вплинуло $ 13,725.27 менше і рівночасно виплачено більше дозрілих вивінувальних грамот, грошевих зворотів і посмертних запомог. Загальне майно УНСоюзу від лютого 1971 до лютого 1972 збільшилося на суму $ 706,508.71. Свій звіт пані Дячук закінчила загальним оглядом стану гіпотечних позичок, ствердила, що два десятки Відділів спізнилися із висилкою розрахунків та вказала на деякі нові, вдосконалені можливості висилки й евіденції дивідендових чеків.

Звіт д-ра Я. Падоха

Звітуючи за керований ним організаційний відділ, головний секретар д-р Ярослав Падох ствердив, що цьогорічною організаційною метою УНСоюзу, згідно з попереднім рішенням Головного Екзекутивного Комітету, є придбати щонайменше 5,700 нових членів, що дало б змогу покрити передбачених кругло 5,000 втрат у членах та придбати деяку надвишку. Щоб виконати це завдання, заплянoвано на цей рік дві спеціяльні кампанії, весняну, яка вже почалася, та осінню. Перші два місяці цього року не принесли бажаного успіху, бо замість передбачених 600 нових членів, придбано тільки 501. Краще заповідається березень та дальші місяці. Звітодавець в дальшому інформував про розподіл квот нових членів на області, що є під опікою поодиноких обласних організаторів та ствердив, що зменшилася кількість постійних організаторів, яку треба доповнити. В організаційній праці відстає в цьому році Канада, яка раніше давала приблизно 20% всіх нових членів, а в двох перших місяцях цього року здобуто в Канаді 14% з усіх придбаних нових членів. В Торонті створено в цьому році новий Пластовий Відділ УНС. Оглядом ряду нових організаційних заходів, відміченням найбільш успішних організаторів та Відділів, які придбали найбільшу кількість нових членів і загальним оглядом своєї секретарської праці, включно з евіденцією з г о л ошуваних подань на стипендії УНСоюзу, д-р Я. Падох закінчив свій звіт.

Звідомлення Володимира Сохана

Заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан подав на початку свого звідомлення числові дані про стан і рух членства УНСоюзу за два перші місяці 1972 року. З кінцем лютого УНСоюз нараховував 88,028 членів, у тому 25,050 в деп. молоді, 58,612 в деп. дорослих і 4,366 забезпечених акцидентовими грамотами. Цей загальний стан членства зменшився за два місяці 1972 року на 338 членів. Активних членів мав УНСоюз з кінцем лютого 71,369, в тому 21,337 в деп. молоді, 45,666 в деп. дорослих і 4,366 власників грамот акцидентового забезпечення. Втрати в активному членстві за два місяці 1972 року виносили разом 511 членів, на що склалися втрати 246 членів у деп. молоді, та 275 в деп. дорослих і прибуток 10 членів у забезпеченні акцидентовими грамотами.

Нових членів придбав УНСоюз в двох місяцях 1972 року 501, з чого 111 в деп. молоді, 318 в деп. дорослих і 72 грамоти акцидентового забезпечення. Внаслідок суспендування втратив у тому ж часі УНСоюз 84 членів, 164 членів померли, 163 вибрали передчасні готівкові звороти, 311 одержали повні виплати за свої вивінувальні грамоти і 276 закінчили платити вкладки за свої грамоти кляс P-20 та P-65. В порівнянні з попереднім роком ці числа втрат були разом меншими на 53 членів, але віднотовано збільшення втрат через готівкові звороти і внаслідок смерти, та зменшення втрат внаслідок суспенз і закінчення платности вкладок за виплачені грамоти.

Звітуючи про дальші переговори про впроваджування нових грамот та додаткових договорів забезпечення, В. Сохан поінформував про чергову зустріч з актуаріями та про можливі три нові забезпеченеві пляни, над якими ідуть дальші студії. В. Сохан повідомив про замовлення в друкарні обіжників із таблицями винагород віддiловим організаторам за приєднування нових членів у 1972 році та про стан підготовки до видачі цьогорічної дивіденди членам УНС. В доповненні до звіту виконуючої обов'язки гол. касира пані Уляни Дячук, В. Сохан подав інформації про раніші переговори із сусіднім банком про виконування певних праць над чеками дивіденди. Він повідомив про введення української мови на деяких друках, які були досі лише в англійській мові.

Впродовж двох перших місяців 1972 року, за словами В. Сохана, Рекордовий Відділ закінчив вчасно, згідно з плянами, праці над річними звітами для забезпеченевих властей, обчислив винагороди та виготовив чеки цих винагород за нових членів, приєднаних у четвертому кварталі 1971 року, і так же само обчислив та виготовив чеки винагород предсідникам і касирам відділів за 1971 рік. Крім щомісячних праць веде тепер Рекордовий Відділ інтенсивну підготовку картотек і документів забезпечення членів для їх перенесення у впорядкованому стані до нового приміщення, яке мало б бути готовим весною 1973 року.

Звіт пані Марії Душник

Заступниця гол. предсідника пані Марія Душник, подібно, як і заступники головного предсідника проф. Іван Телюк та сенатор Павло Юзик, належить до тих головних екзекутивних урядовців, які не є постійно затруднені в Головній Канцелярії та праця яких, крім участи в нарадах Екзекутивного Комітету та участь у кожночасних його рішеннях, відноситься головно до репрезентації, виконування спеціяльних завдань та загального у н а п рямлювання поодиноких ділянок праці УНСоюзу. Пані Марія Душник звітувала про свою репрезентацію і участь в нарадах Нюйоркської та інших Округ, участь у похоронах св.п. Петра Пуцила в Чикаго, участь у річних нарадах Конгресу Братських Організацій Нюйоркського стейту, на яких вона була переобрана до Екзекутиви того Конгресу, про свою активну участь у теперішній акції оборони людських прав в Україні та інших союзових, загальногромадських і жіночих акціях. Пропонувала видати приготовану в англійській мові збірку вибраних творів розстріляної нацистами Олени Теліги та більше уваги віддала справі участи жінок в організаційній кампанії.

Звіт сенатора Павла Юзика

Покликаючи до звіту заступника головного предсідника на Канаду сенатора Павла Юзика, головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір насамперед висловив йому, в імені Екзекутивного Комітету та членства УНСоюзу, признання і подяку за його вітальний вклад в підготову нової Конституції Канади, в якій виразно визначається Канаду, як етнічно-культурну і мовну мозаїку, запевняючи повну рівноправність поодиноким етнічним групам, в цьому й українській. Нова Конституція Канади, якщо буде схвалена, матиме величезний вплив на дальший розвиток етнічних культур та не залишиться без відповідного впливу і на відповідне оформлення ролі етнічних груп в мозаїці ЗСА.

Сенатор Юзик, звітуючи за стан і розвиток УНСоюзу в Канаді, звернув увагу на нові великі можливості розвитку УНСоюзу по той бік ріки св. Лаврентія, якщо будуть створені до цього відповідні передумови. До цих передумов належить заанґажування кваліфікованих працівників, поширення родів забезпечення та доцільне використовування наявних ресурсів. Він очолює Канадійське Представництво УНС, до якого входять ще три інші головні урядовці УНС в Канаді: головний контролер мгр Іван Геврик та головні радні Василь Дідюк і Дмитро Попадинець. На деякі труднощі натрапляє справа секретаря

(Закінчення на стор. 3-ій)

Північна Ірляндія охоплена страйками, безладдям і хаосом

Белфаст. — На заклик північно-ірляндських протестантських екстремістів розпочався в понеділок 27-го березня ц.р. генеральний страйк, який в першу чергу майже в цілості припинив комунікацію. Припинився рух літаків, поїздів і автобусів, впродовж кількох годин не було зовсім електричного струму, опісля він появився у дуже обмеженому розмірі. Відкликано доставу пошти до домів, банки зачинено на 48 годин. Противники страйку твердять, що на страйк вийшло „тільки" 180 000 робітників з-посеред 470 000 працюючих у Північній Ірляндії, але керівники страйкового руху проголосили цифру 300 000 страйкуючих. Прем'єр Північної Ірляндії Брайн Фолкнер, що його в минулу п'ятницю димісонував британський прем'єр Едвард Гіт, призначивши на його місце лідера британської палати громад Вільяма Вайтлова, на останньому засіданні розв'язаного парляменту гостро запротестував проти скасування автономії Північної Ірляндії і підчинення її під безпосереднє правління Британії, як акт насильства. Ще різкіше засудив Британію лідер протестантських екстремістів Вільям Крейґ, який у промові до маси страйкуючих заявив, що ніде у світі в ніякій країні не може втриматись влада, яка не має підтримки збоку більшости населення. Він заповів дальшу боротьбу проти наставленої Британією нової влади в Північній Ірляндії. Знову ж з підпільної католицької Ірляндської Республіканської Армії заперечено, наче б вона проголосила „перемир'я".

Пропонують підвищити пенсії Соціяльного Забезпечення для осіб з низькими заробітками

Вашинґтон. — Сенатська фінансова комісія вирішила у вислідi своїх нарад в понеділок 27 березня ц.р. запропонувати підвищення пенсій Соціяльного забезпечення до 200 долярів місячно для тих осіб, які, працюючи протягом 30 років, мало заробляли. Якщоб пропозиція комісії була прийнята Конгресом, то це була б доосновна зміна в системі Соціяльного Забезпечення, виплати із якого базувалися досі на загальній сумі заробітних платень, що їх дана особа одержувала в час свого затруднення. Користали б із цього відвищення особливо ж ті, що працювали постійно протягом тридцяти років. Схвалення цієї пропозиції сенатською комісією збіглося із переданою комісії президентом Ніксоном поновленою вимогою, щоб приспішити акцію зреформування програми суспільної опіки, що його запропонував уряд уже тридцять й один місяць тому. Згідно із обов'язуючими тепер постановами, ті користувачі із Соціяльного Забезпечення, які заробляли до 923 або й менше долярів, одержують 70.40 місячно. Стосувалася б нова реформа яких 340 000 осіб, які, відпрацювавши тридцять років, мали б одержувати 200 долярів місячно. Ті, що працювали понад 17 місяців, але менше як 30 років, одержували б пропорційно менші суми — від 80 до 190 долярів місячно.

В Арґентині ліві терористи-марксисти викрали італійського промисловця

Буенос Айрес. — Ліві терористи в Арґентині викрали Обердана Саллюстро, італійського промисловця, директора відділу автомобілевої фірми „Фіят" у Буенос Айресі. Викрадачі погрожують його вбити, якщо не дістануть одного мільйона долярів викупу від „Фіята", які вони бажають роздати для шкіл „в убогих районах", а також вимагають випущення на волю з тюрми 50 політичних заколотників та прийняття „Фіятом" на працю робітників, звільнених внаслідок страйку, що скорше нагадував бунт. Військовий уряд президента генерала Алехандро Лянуссе відмовився випустити політичних в'язнів, котрі мали б відлетіти до Альжиру. У відповідь на телеграму італійського президента Джіованні Леоне з проханням „зробити все можливе, щоб врятувати життя Саллюстро", арґентинський президент відповів, що уряд повинен дбати про соціяльний лад внутрі країни і уряд за цей лад несе відповідальність та не може погодитись на прояви бандитизму політичного характеру. Арґентинський уряд зайняв дуже гостру позицію проти марксистських викрадачів людей. Представник фірми „Фіят" повідомив, що фірма готова виплатити вимаганий мільйон долярів, аби врятувати життя свого діючого директора. При тому, „Фіят" зобов'язується зробити так, як того вимагають викрадачі: закупити різне шкільне приладдя й роздавати його в бідних районах 100 000 школярам, разом із „революційним посланням". Однак, арґентинський уряд заборонив фірмі „Фіят" займатися таким вимушеним добродійством та ще з політичними проклямаціями. У багатьох церквах по всій країні люди моляться за збереження життя Обердана Саллюстро.

Помер Михайло Туранський, визначний громадянин-меценат

Ню Йорк. — У неділю 26 березня по довгій серцевій недузі помер, проживши 78 років, сл. п. Михайло Туранський, який прибув із Зах. України до ЗСА в 1909 році. Впродовж 31 року він провадив кушнірську майстерню, в чому допомагала дружина п-і Сабіна, з якою повінчався в Ню Йорку в 1917 році. Вміло ведене підприємство дало такі прибутки, що п-во Туранські змогли допомагати пожертвами іншим, у тому на будову Українського Народного Дому в Тисьмениці, висилали пожертви для української католицької церкви в Маямі на Флориді, на Семінарію в Стемфорді, на НТШ й ін., а для Українського Музею в Стемфорді, Конн., подарували цінні старовинні українські ікони, деякі картини та ін. експонати. Панахида була відправлена 28 березня в похоронному заведенні Волтер Кук та буде відправлена нині, в середу, там же о 8-ій г. вечора, при 85-ій вул. і 3-ій евню. Звідти у четвер о 9-ій ранку відбудеться похорон сл. п. громадянина-мецената М и х айла Туранського до церкви св. Юра, де о 9:30 буде відправлена Заупокійна Служба Божа, а опісля на цвинтар „Кальварія". Залишив у смутку дружину п-і Сабіну, сина Володимира з родиною і внука Володимира мол. Був довголітнім членом УНСоюзу.

В Україні відбуваються далі арешти й суди, політичні в'язні проводять протестні голодівки

Ню Йорк. — Згідно з інформаціями російської „Хроніки поточних подій", число 23 за 5 січня 1972 року, яка появляється далі, не зважаючи на доручення ЦК КПСС, щоб органи КҐБ її зліквідували, в Україні продовжуються арешти й суди над українськими дисидентами.

8 грудня 1971 року, одеське КҐБ арештувало, як про це вже були повідомлення в еміграційній пресі, Н і н у Строкату, дружину Святослава Караванського. Її арештували в дорозі із Нальчика до Одеси, куди вона їздила, щоб остаточно оформити обмін помешканням. Того ж дня переведено трус в її одеському помешканні, при чому агенти КҐБ забрали два вірші С. Караванського, стару книгу про етнографію і книгу сонетів Шекспіра з підписом перекладача Д. Паламарчука, в якій він називає Строкату декабристкою. Обшук переведено і в помешканні Строкатої в Нальчику. У зв'язку з цим обшук переведено також у матроса пристані Л. Тимчука, у якого нічого не забрали.

Прокуратура п р е д'явила Строкатій обвинувачення за статтею 62 КК УССР. Думають, що причиною арешту стали зізнання арештованого 9 червня м. р. лікаря Олекси Притики. Крім Строкатої у зв'язку з зізнаннями Притики арештовано також літератора Олексу Ризникова, 9 листопада 1971 р.

Як відомо, дружину С. Караванського донедавна КҐБ шантажувало вимогою зректися чоловіка. Коли ж вона відмовилася, її не допустили до складення дисертації, викинули з помешкання, а тепер на підставі ближче невідомої провокації арештували.

Микола Бондар, в'язень мордовських к о н ц т аборів, перевів від 10 листопада до 10 грудня 1971 року голодівку на знак протесту проти свого засудження. Бондар, нар. 1939 р. — з 1938 по 1969 працював викладачем філософії в Ужгородському університеті, а з 1969 — в котельні в Черкасах. Університет йому довелося покинути, бо він відкрито критикував перебільшені святкування ювілею Леніна ,а також висловлював незадоволення з деяких внутрішньополітичних акцій совєтського керівництва.

Бондаря арештовано 7 листопада 1971 р. в Києві, під час демонстрації на Хрещатику, де він, прилучившись до демонстрантів, розгорнув свій транспарент з критикою керівництва КПСС.

Бондаря о б винувачували в поширюванні неправдивих вигадок, що зневажали совєтський державний і суспільний лад: усно — серед викладачів університету і лис-

(Закінчення на стор. 6-ій)

17.000 литовських католиків просять оборони в ОН проти Кремлю

Об'єднані Нації. — 17.000 литовських католиків підписали скаргу на переслідування їх совєтським режимом, вислaвши її на руки генерального секретаря Об'єднаних Націй Курта Вальдгайма з просьбою взяти їх в оборону. Вони підкреслили в тій своїй скарзі, що попередні безпосередні звернення до совєтських властей не мали ніякого позитивного наслідку. Автори того колективного листа навели цілу низку конкретних фактів, як переслідують Католицьку Церкву і її вірних на Литві: шкільних дітей примушують вислухувати лекцій безбожництва, с в я щеників в'язнять або забороняють їм виконувати д у шпастирські функції, католиків звільняють з праці і не дають їм іншої, не дозволяють відбувати спалені святині та ремонтувати пошкоджені, до духовної семінарії дозволяють приймати максимум 10 вихованців на рік, Церкву піддано під накази збоку совєтських адміністраційних властей. Автори того листа стверджують, що та дискримінація настільки розчарувала й огірчила їх, що вони втратили довір'я до совєтської конституції та вартости совєтського законодавства. Автори листа просять Вальдгайма, щоб він передав їх скаргу совєтському урядові та інтервеніював в їх користь.

Плянують демонстрацію у Клівленді

Клівленд (Зеня Хома). — За ініціятивою Студентської Громади ім. А. Коцка в Клівленді, створено 10-го березня 1972 р. Комітет для переведення маніфестації в обороні переслідуваних інтелектуалістів в Україні. Створено Комітет: Михайло Миґелич — голова, Віктор Мигаль і Ігор Цішкевич — заступники голови, Зеня Хома — писар. Демонстрацію в обороні нескорених заплянoвано на суботу 22 квітня, біля будинків місцевих газет, щоб запротестувати проти невміщування ними вісток про найновіші арешти в Україні. Відтак відбудеться похід до центру міста. В демонстрації беруть участь члени хору „Євшан Зілля" з Нюарку під дириґуванням Бориса Садовського. Закликається все громадянство до участи в демонстрації.

Хор „Євшан Зілля" вибирається в турне

Ірвінґтон. — Хор „Євшан Зілля" в числі 50 хористок вибирається в турне по містах Америки і Канади під дириґентурою Бориса Садовського, адміністративним керівництвом Ореста Василюка і фінансовим консультанном Богданом Домарацьким. Їхнє турне — у двох фазах часу — весняному і осінньому. Перший їхній виступ буде в Трентоні — 15 квітня, в Нюарку — 16 квітня, в Клівленді – 22-го квітня, в Піттсбургу – 23-го квітня. У травні виступатимуть у Монтреалі і в Трой, Н.И. — у найкращих залях міст. У програмі також українські танці, що їх виконуватиме „Київський Ансамбль" під проводом Романа Строцького. (Ця сама група виступала в Медісон Сквер Ґардені перед 22-тисячною публікою.) Хор „Євшан Зілля" із народними, клясичними та модерними піснями для молоді виступав уже перед 1 800 приявними. Обидва ці виступи публіка сприйняла із великим захопленням. Ці дві молодечі групи „Київський Ансамбль" і хор „Євшан Зілля" адміністрація сполучила в одну цілість з оркестрою під проводом Миколи Козюпи і виступатимуть вони як один ансамбль „Євшан". Ціллю молодечого Ансамблю „Євшан" — збагатити культурно-духовий доробок українців внесенням нових мистецьких засобів, підвищивши їх рівень. Молодь хоче доказати, що вона здібна зорганізувати своїми власними силами творчу мистецьку одиницю, утривалювати культурно-мистецький процес серед українців і поширювати українське ім'я в американському світі. Прибутки від концертів підуть на Фонд Катедр Українознавства.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Людські справи

Раз-у-раз маємо докази, що люди в Америці й поза нею більше цікавляться справами, які їх найближче й безпосередньо стосуються, як так званою високою політикою. Батьки, які обурюються, що їхніх дітей примушують їздити шкільним автобусом далеко до якоїсь школи, коли під боком є добра школа, думають не про расову проблему ані конституційність „автобусування", а тільки про добро і вигоду своїх дітей. Жінки - господині, які при закупах спересердя стверджують, що ціна на такий-то харчовий продукт знову пішла на кілька центів вгору, не вглиблюються в економічну проблему спіралі цін і платень, ані в те, хто тут винен, а хочуть тільки приборкання лиха дорожнечі. Бувають теж час від часу трагедії, які більше хвилюють суспільство, аніж, скажемо, правибори, в яких суперницькі кандидати намагаються якнайбільше один одного здискредитувати.

Ось у п'ятницю ранком минулого тижня вантажний поїзд із 84-ох вагонів наїхав недалеко містечка Наяк в повіті Рокленд Нюйоркського стейту на шкільний автобус із 46 дітьми: троє дітей згинули зразу, всі інші ранені, між ними вісім, здебільша з відрізаними руками чи ногами, борються із смертю. Звиклому до трагедій пожежному сторожеві, який був у рятунковій дружині, сльози плили по обличчю, коли бачив довкола розкинені тіла дітей, шкільні книжки, сніданки. Обурення звертається проти безпосередніх і посередніх винуватців такого нещастя: чому на тому переїзді не було залізничної рампи, — чому не було інсталяції, щоб з наближенням поїзду автоматично засвічувалось червоне світло, — чому доручено шкільний автобус водієві, який має дві праці: поспішає відвезти дітей до школи, опісля ставить автобус до гаражу, пересідає до свого авта і мчиться назад до Ню Йорку на іншу працю. За найпершим слідством — водій „не мав часу" зупинити автобус і пробував проскмикнутися через залізничну колію, а, може, й гамульці не діяли як слід.

„Висока політика" стосується взаємин між державами й народами, а тому стосується також долі окремих громадян. Але для розуміння її вона вимагає від людей таки деякого знання історії, географії, підстав економіки. Тому розмірно невеликий відсоток власників телевізорів вислухують політичних коментарів. Найближчі людям ті справи, які безпосередньо стосуються родини, життя і здоров'я, щастя, добробуту, — і це нормально, бо так хоче природа, — бо люди є тільки людьми.

В ім'я порядку і закону

Під час масових демонстрацій може легко дійти до небажаних ексцесів: нерви й так „підгвинчені", а тут ще з'являється поліція і не дозволяє пройти туди, куди пройти „необхідно"! Подібне вже не раз було у Ню Йорку біля будинку ОН чи будинку постійної місії СССР. Поліція має наказ не допускати демонстрантів занадто близько — демонстранти бажають підійти якнайближче. Так витворюється напружене становище, і вже не раз демонстранти впиралися грудьми в поліцаїв і навіть у їхніх коней.

Якщо б гнатися за сенсацією, за [illegible] згадкою в пресі, то [illegible] не оплачується. Українські демонстрації в Америці, Канаді чи будь-якій іншій країні відбуваються в ім'я порядку й закону, що їх безнастанно порушує в Україні окупаційна Москва. Демократичний Захід із симпатією дивиться на демонстрантів, які не лише добиваються справедливости для інших, а й самі є справедливими. Адже при чому тут поліцай, якого послали на службу й наказали стояти там, де поставлено? Потурбувати поліцая означає потурбувати владу, яка дає згоду на вияв почуттів і бажань демонстрантів, але не дає згоди на вияви анархії. Плякати, транспаренти, промови, пісні, самий вигляд маршуючих колон та ще з участю молоді, тисячі листівок, — все це робить своє, без уваги на те, чи напише про дану демонстрацію місцева преса, чи не напише. Часто преса не згадує, бож нині різних - -прерізних демонстрацій так багато, але згадує радіо або телевізія; зате вже напевно згадують тисячі людей, які проходять і проїздять повз демонстрантів.

І в цьому справжня вартість демонстрацій, без уваги на те, чи про них звітують опісля преса, радіо, і телевізія. Про це згадував недавно молодий наш науковець проф. Одайник у своїй статті в „Свободі", про це згадувано і в попередніх коментарях на цьому місці. З приємністю треба ствердити, що майже всі дотеперішні демонстрації відбувалися у визначених законом межах, здобуваючи собі цим признання публіки і охоронців публічного ладу. Треба сподіватись, що в законних межах відбуватимуться вони і в майбутньому.

П. Феденко

ВІДПОВІДЬ НА МОСКОВСЬКУ ПРОПАҐАНДУ

Мюнхен. — В своїй недавній промові у Тбілісі, столиці Грузії, Л. Брежнєв заявив, що уряд СССР обороняє „незалежність та права народів" і готовий до співпраці з усіми організаціями й партіями, які прямують до тієї самої цілі. Генеральний секретар КПСС зазначив теж, що він ставиться прихильно „до можливої спільної акції з соціял - -демократичними партіями в сфері світової політики".

У московській „Правді" з 18 серпня 1971 р. була видрукована стаття під заголовком: „Соціялістичний Інтернаціонал перед лицем світових проблем". Автор статті закликав соціялістичні партії всього світу до співпраці.

Слід згадати, що є тільки дві в світі демократичні країни, в яких комуністи беруть участь в уряді: це Фінляндія і Чіле. Треба, однак, пам'ятати, що Фінляндія знаходиться в сусідстві з російською „каторжною імперією" (так назвав СССР російський історик - емігрант Георгій Федотов). Тому фінська політика „скаче, як пан каже".

Положення в Чіле досі не вияснене, коаліція соціяліста Альєнде з комуністами створила його урядові багато труднощів, і невідомо, чи вдасться ці труднощі перебороти і зберегти основи демократичного ладу.

В журналі „Socialist Affairs", органі Соціялістичного Інтернаціоналу (Лондон, лютий 1972 р.) знаходимо відповідь визначних представників демократичного соціялізму на московську пропаґанду співпраці між комуністами і соціялістами. Голова Соціялістичного Інтернаціоналу Бруно Піттерман (Австрія) пише в обороні демократії, проти тенденцій диктатури і тоталізму: „Кожний, хто хоче єдиновладдя (монополії) чи то в професійних спілках, чи в політичному секторі, теж з державною допомогою, не має місця в Соціялістичному Інтернаціоналі".

Піттерман закидає комуністам криводушність, лицемірство, бо вони говорять і пишуть про „співпрацю" з соціялістами, одначе не визнають рівноправности інших партій з комуністичними організаціями: „Партії демократичного соціялізму визнають право комуністичних партій вільно розвивати їх діяльність. Але де комуністичні партії забезпечують це право прихильникам демократичного соціялізму та іншим демократам? Навіть там, де в окремих державах під комуністичною владою соціял - демократи, засуджені на довголітнє ув'язнення за свої політичні погляди, були звільнені, то все ж їх не реабілітовано. І найменше виявлення їх думок або відновлення їх діяльности загрожує їм втратою свободи".

Автор статті пише далі, що комуністичні партії в демократичних країнах об'єднані з комуністичними партіями в державах з комуністичною диктатурою. В комуністичних країнах диктатура „відкидає домагання інших демократичних партій на рівноправність, і комуністи фактично уважають і трактують соціял - демократів як своїх найгірших політичних противників".

Піттерман зриває маску з комуністичного лицемірства, нагадуючи їм про загальну декларацію Людських Прав Організації Об'єднаних Націй, яку (декларацію) підписали також комуністичні уряди, але вони потоптують права людини в своїх диктаторських державах. „Ми не можемо бути партнерами в спільній акції за здійснення прав людини, коли ці права не шануються в нашій власній країні, — пише Піттерман. Для повної ясности голова Соціялістичного Інтернаціоналу цитує одну із постанов Загальної Ради Інтернаціоналу з 1962 року:

„Комунізм — це не тільки соціяльна, політична та економічна система, а й збірка доктрин, що претендує на непомильність і на поширення в цілому світі. Комуністичний рух уже не є керований з одного центру. Російські та китайські комуністи різняться в основних політичних справах. Їхні відмінні інтереси ведуть до конфліктів в ідеології. Суперництво в комуністичній сфері між різними комуністичними центрами та ідейні течії в комунізмі показують, що комуністичні претензії на цілковиту контролю над людиною, народом та розвитком суспільства несполучні з природою людини, життям народу і розвитком людського суспільства".

Свою статтю Піттерман закінчив словами з Декларації Конгресу Соціялістичного Інтернаціоналу, що була ухвалено в Франкфурті над Майном у Німеччині 1951 року: „Соціялісти прямують будувати нове суспільство в свободі і демократичними засобами. Без свободи не може бути ніякого соціялізму".

В тому самому журналі надруковано розмову з недавнім президентом Італійської Республіки Джузеппе Сараґатом (він тепер голова Італійської Соціял - Демократичної Партії). Сараґат відкидає пропозиції італійських комуністів вступити в уряд у Римі, хоч, як відомо, італійські комуністи заявляють про свою „вірність" демократичній конституції Італії. Сараґат не вірить запевненням комуністів: „Але комуністична партія, поряд із своїм показним осудом страшного порушення суверенности високоцивілізованої країни в центрі Европи (мова про Чехо - Словаччину — П. Ф.) зміцнює свою принципову солідарність з СССР".

Далі Сараґат казав, що ворожість італійських комуністів до Атлантійського Договору і їх зв'язок з Москвою не дозволяє уважати цю партію за гідну бути в уряді демократичної країни.

Мені вже не раз доводилося ствердити, що і найбільше віддалені ідеологічно від Москви комуністи (наприклад, альбанські або югославські) глибоко заінтересовані в тому, щоб комуністичний режим в СССР не впав. Бо коли б це сталося, то зникли б без сліду комуністичні режими не тільки в так званих народних демократіях в Европі, але також масові комуністичні партії в Італії або у Франції були б зруйновані. Річ зрозуміла, чому провідники партій демократичного соціялізму відкидають криводушні пропозиції комуністів „брататися".

„ЕНЦИКЛОПЕДІЯ" ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЦИНИ

Василь Плющ. Нариси з історії української медичної науки та освіти. Книга І. Від початків української державности до XIX століття. Видання УВАН в Німеччині, Мюнхен 1970, стор. 342.

У передмові до цієї оригінальної, єдиної в своєму роді праці, перший том якої охоплює період від початків української державности до XIX стол., проф. Н. Полонська - Василенко завважує, що „читач знайде в ній, мабуть, більше, ніж сподівається, бо назва її надто вузька щодо її змісту". І слушно називає її „енциклопедією" історії української медицини.

Справді бо, хто не лише з широкої читацької публіки, а навіть — беремо на себе сміливість твердити — з людей, причетних до медицини, знає про першу вчену жінку - українку і першого автора наукового трактату з енциклопедії медичних знань XII століття — Євпраксію - Зою, дочку Великого князя Київського, Мстислава Володимировича, що року 1122-го одружилася з царевичем Візантійським, Іваном Комненом?

Ще в середині XI стол., довідуємося з книжки проф. В. Плюща, перекладено на староукраїнську мову відомий того часу твір „Фізіолог", а в бібліотеці Ярослава Мудрого з-поміж численних книжок зберігалися трактати медично - біологічного змісту, описи лікувальних рослин, будови людського тіла, недуг і способів їх лікування.

Досить добре, як на ті часи, була зорганізована в Русі - Україні опіка над хворими і каліками. На утримання їх Володимир Великий встановив навіть спеціяльний податок. Лікуванням хворих у той час займалися переважно, монахи. Печерський патерик згадує про лікарів св. Антонія, св. Олімпія, св. Пімена, св. Козьму, св. Агапіта та інших.

Татаро - монгольська навала на довгі десятиріччя загальмувала розвиток медицини в Русі - Україні. А проте, як тільки з'явились сприятливі можливості, український народ в особі своїх кращих представників узявся надолужувати втрачений час.

І так у XV столітті, яке вважають „прапацим" для української культури, одним із найвизначніших „медикусів" Західньої Европи — не лише України — був Юрій Котермак, більше відомий, за назвою свого рідного міста, як Дрогобич чи Дрогобицький.

1470 року Дрогобич одержав ступінь бакалявра в Краківському університеті, а в 1476 році — ступінь доктора філософії та медицини. Декілька років він читав у Болонському університеті лекції з медицини та астрономії, а 1481 року був обраний ректором цього славного університету. Як свідчать численні праці Дрогобича він добре знав твори грецьких, римських, візантійських та західньоевропейських авторів.

Дрогобич ніколи не приховував свого українського походження, навпаки — пишався ним і в аналах Болонського університету був записаний як „Георгій з Руси". Свою батьківщину називав він Русія - Подолія, тобто Україна, зазначаючи, що Львів та Дрогобич належать до Руси - України. Згадати б тут, що найславніші наукові трактати появилися геть пізніше, ніж твори нашого вченого: твори Парацельса — в 1526-1536 роках, видатний твір про будову людського тіла Везалія — у 1543 році, праця Гарвея про закони кровобігу — у 1628 році... Тужачи за Україною, Дрогобич повернувся до Кракова, щоб бути ближче до рідних земель, і там в одному з найстаріших західньоевропейських університетів продовжував свою працю.

З книги проф. Плюща читач довідається про Києво-Могилянську Академію та її визначну ролю у підготові вчених українських медиків, про львівські медичні школи XVIII століття, Єлисаветградську медично - хірургічну школу — перший високий (автор пише „вищий") навчальний медичний заклад на східньоукраїнських землях.

Цікаві, насичені фактичним матеріялом розділи присвячує проф. В. Плющ дисертаціям українських учених медиків у XVIII стол., визначній ролі українців у розвитку науки та культури у Московській державі і в Російській імперії, українцям — організаторам та керівникам медичної справи на провінції в тому ж столітті.

Окремою, досі зовсім не опрацьованою темою в цій книзі є роля українців як керівників протиепідемічної боротьби, організаторів та директорів лікарень і шпиталів в Україні та Росії. На жаль, ця тема не охоплює західньоукраїнських земель, що, треба сподіватися, автор в наступному виданні доповнить новими матеріялами.

(Закінчення на стор. 6-ій)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

НАГОРОДА НОБЕЛЯ

Найкращим покажчиком поступу та розвитку людського знання є список нобелівських лавреатів. Це — не тільки небуденна лектура, але й переконливий доказ інтелектуальної зрілости людини та її вміння реалізувати вселюдські ідеї. Одною з таких ідей, що не має досі прецеденсу в писаній історії людської цивілізації, є Нобелівська Фундація, творцем якої є винахідник динаміту, шведський учений і філянтроп — Альфред Вернгард Нобель. Він був ідеалістом і, хоч більшу частину свого майна здобув на „мирному" використовуванні динаміту в гірничому промислі та шляхо- і тунельобудівництві, мав викиди совісти, що його винахід може стати засобом для поширювання і поглиблювання воєн. Щоб сплатити борг людству, він залишив у тестаменті все своє майно, коло 30 мільйонів долярів, на створення фінансової фундації для в і д з н а ч у в а н н я найбільше заслужених науковців, літераторів та діячів миру.

У своєму тестаменті, що має 282 слова, він поставив чотири вимоги:

1. Залишений ним капітал вміщується в інвестиціях, прибуток з яких має розподілюватися щороку в формі грошових нагород для тих, що своєю працею добилися особливих осягів у ділянках: фізики, хемії, фізіології, медицини, літератури та справи міжнародного миру.

2. Нагороди слід признавати не за загальні, але радше за особливі осяги, здобуті в попередньому році.

3. Призначанням нагород у ділянці фізики і хемії має займатися Королівська Шведська Академія Наук, в ділянці фізіології та медицини — Каролинський медично - хірургічний інститут у Стокгольмі, в ділянці літератури — Шведська Академія Літератури, а в ділянці миру п'ятичленний комітет, номінований норвезьким парляментом (стортінг).

4. Кандидати на поодинокі нагороди мають бути вибирані без огляду на їх національну приналежність.

Управа Нобелівської Фундації займається інвестицією залишеного Нобелем майна та організацією презентацій щорічних нагород у Стокгольмі, що припадають на день смерти Нобеля — 10 грудня.

Презентація нагороди миру відбувається в Осльо.

Нобелівська нагорода складається з золотої медалі із профілем Нобеля та виґравіруваним прізвищем лавреата, диплому з цитатою із осягів лавреата та грошової нагороди, що дорівнюється 50,000 або й більше долярів, залежно від прибутку фундації. Гроші не підняті або не прийняті до 1 жовтня наступного року вертаються до Фундації для реінвестиції.

Грошова нагорода може бути здержана, не признана взагалі або розподілена поміж двох, навіть трьох кандидатів.

Єдиною вимогою, зв'язаною з нагородою, є обов'язок лавреата прочитати в Стокгольмі лекцію впродовж шести місяців по одержанні нагороди.

Нобелівський комітет не признав жадної нагороди в 1916 р. — під час першої світової війни та в 1940-1942 — під час другої світової війни. Нагороду з хемії не прийняло двоє німецьких учених (як виявилося, під натиском гітлерівського уряду), а саме Ричард Кун в 1938 р. та Альфред Бутенандт в 1939 р. По скінченні війни вони обидва одержали золоті медалі та дипломи, але грошові нагороди пропали. В 1963 р. французький поет Жан Поль Сартр, марксист, не прийняв також нагороди, признаної йому з літератури. Те саме повторилося з Борисом Пастернаком у 1968 р.

Перші нагороди Нобелівська Фундація проголосила в 1901 р., тобто через п'ять років після смерти Нобеля. Хоч досі признано коло 200 нагород з різних ділянок знання, лише одна особа одержала її двічі: Марія Кюрі, уроджена Варшави Склодовська. Вона одержала перший раз нагороду Нобеля з фізики в 1903 р. спільно з Генрі Бекерелом та своїм мужем П'єром, а другий раз сама — одна з хемії в 1911 р. В обох випадках нагородженою спеціяльністю було відкриття радіяції раду і польонію.

Крім Марії Кюрі - Склодовської ще три жінки здобули нагороди Нобеля: її дочка Ірена Джоліот (Франція) з хемії (1935) за синтезу нових реактивних первнів, Ґ. Ф. Корі (ЗСА) з медицини (1947) за працю з ділянки метаболізму, та Дорота Кровфут Гаджкін (Англія) з хемії (1964) за визначення структури вітамін B12 та пеніциліни з поміччю рентґенівських променів.

З огляду на те, що Альфред Нобель був хеміком, ділянку хемії вважали спочатку природною доменою для нобелівських нагород. І тому тією нагородою відзначено майже всі переломові ідеї та досліди, зв'язані з хемічними реакціями, структурою хемічних елементів та хемічними процесами. Майже всі значні відкриття в органічній, неорганічній, мікро- та біохемії були взяті до уваги і відзначені нагородами Нобеля. Згадати б відкриття хлорофілу Ричардом Вільштеттером (1915), важкого водню Г. Юреєм (1934), структури інсуліни Ф. Сенґером (1950) тощо.

Наприкінці XIX стол. закони клясичної фізики, здавалось, дійшли до межі завершення, і ніхто не вірив про будь - які революційні інновації. Але вже перший лавреат в ділянці фізики (1901) Вільгельм Рентґен виявив абсурдальність цього погляду своїм епохальним відкриттям променів „ікс". Від цього часу

(Закінчення на стор 6-ій)

Інж. Олександер М. Гайдай

НИЩЕННЯ ЛІСІВ УКРАЇНИ

(1)

Величний є Божий храм — природа, і в цьому храмі одно з найчільніших місць займає ліс. Немає людини, яка хоч би раз у житті не шукала чи то розради, відпочинку, чи сховку саме в лісі.

Людське життя зв'язане з рослинами з найдавніших-давен. Тисячоліття людина завдячує своє існування рослині, і приходиться просто дивуватись, як мало людство ще донедавна знало про рослини, про їхній склад, про процеси рослинного життя.

Порівнюючи із здобутками медицини, не кажучи вже про астрономію та математику, стан знання людини про рослини можна б вважати каригідним недбальством або принаймні невдячністю. Коли ми себе спитаємо, чи можемо жити без кисню, відповідь ясна: ні! Також вода є пластичним матеріялом для будови органічних речовин. Кружляння вуглецю та кисню є основою життя рослин і тварин. Діється це в процесі т. зв. фотосинтези. Світло є джерелом енергії при фотосинтезі, коли в листках завдяки присутності зелених хлорофілових зерен відбувається процес асиміляції двоокису вуглецю (в атмосфері пересічно 0.03% за обсягом) та творення пластичних речовин з участю води і розчинів поживних мінеральних речовин. Асиміляція відбувається легше при світлі, а прийняття розчинів мінеральних солей зв'язане з випаровуванням значних кількостей води через листкову поверхню.

З усіх хемічних первнів рослина має в собі до 45% вуглецю (C), 42% кисню (O) і водню (H) до 6.5%. Загалом листя складаються пересічно з 65-95% води. Стільки ж мають і зелені стебла. Деревнисті стебла мають 50-70% води, коріння — 75-95%.

Ліс має вплив на клімат, гідрологічний режим оточення і ґрунту, закріплення поверхні землі — зокрема на крутих схилах і пісках, на фльору і фавну. Він має також величезне економічне, водоохоронне, санітарне і естетичне значення, а в минулому — стратегічне і колонізаційне. Дерево як живий організм, зокрема його життьові функції — стале джерело користи і задоволення потреб людини.

Вплив лісу на топлення снігу не менше важливий, як на затримку атмосферних опадів. Період топлення снігу в лісі на декільки тижнів довший як у незаліснених теренах. У зв'язку з тим, що лісовий ґрунт промерзає менше, ніж ґрунт польовий, він абсорбує більше снігової води. Навесні ліс затримує вплив води до річок, зменшуючи цим небезпеку повеней. Катастрофічні зливи завдяки лісу не нищать терен, бо ліси охороняють поверхню ґрунту від розмивання.

Нищення карпатських лісів викликало в останніх роках величезні спустошення в районі Дністра. Ті терени втратили внаслідок швидкого відпливу багато потрібної для ґрунту води і викликали шкідливі зміни в т. зв. місцевому кліматі. Річки мілішають і заносяться піском та ґрунтом. Деякі річки зовсім висохли. Але не тільки повені, а й вітровали на оголених лісових площах катастрофічно нищать нашу країну.

Загальна площа лісів України разом з Кримом становить 7 мільйонів 409 тисяч гектарів, з того на Наддніпрянщині коло 3 млн. 402 тисяч га, на Західніх Землях коло 3 млн. 750 тисяч га та в Криму коло 257 тисяч га. Державні ліси становлять 80%, колгоспні ліси — 20%. Найвища лісистість у Закарпатській області — 42, найменша в Степу 2.3%. Пересічна лісистість України 10.8%, в Криму — коло 10%. Основні ботаніко-географічні райони: Полісся, Лісостеп, Степ, Підкарпаття з Карпатами та Крим.

Таксаційний облік р. 1954, поданий Л. Шляхановим, заступником начальника Управління Лісами, виказав, що загальна площа лісів 7 млн. 409 тисяч гектарів складається з 90% (6 млн. 649 тис. гектарів) вкритої лісом площі, 7% (504 тисячі га.) лісової невкритої, а нелісової (головним чином багна, що потребують меліорації) 3% (256 тисяч га).

Наявність 500.000 гектарів невкритої лісової площі вказує на безгосподарність Міністерства Лісівництва (міністер Солдатов), бо це дорівнює щорічній втраті приросту від 1.5 до 2 мільйонів кубометрів деревини.

В Европі вважалося, що нормальне забезпечення потреб у деревині можливе лише тоді, коли лісистість країни дорівнює 25%. Отже, країни з вищим відсотком лісистости вважають експортерами деревини, а з нижчим — імпортерами. Тому, що лісистість України становить 10.8%, вона є імпортером деревини.

Згідно з лісовими приписами р. 1947 головними породами вважають: сосну, смереку, модрину, дуб, ясень, бук і вільху на відповідних займищах — низинах та по заплавинах рік. Решту порід визнають другорядними.

Вкрита лісом площа панівних порід (у відсотках) розподіляється так:

Наддніпрянщина: сосна — 32%, дуб — 28%, бук, ясень, граб — 10%, береза, вільха, осика — 27%, інші — 3%.

Підкарпаття: смерека — 25.1%, ялиця — 5.4%, сосна — 10.8%, дуб — 10.2%, бук — 19.1%, ясень — 0.3%, граб 8.8%, береза — 3.8%, вільха — 5%, осика — 1.3%, інші — 0.2%.

Карпати: смерека — 44.3%, ялиця — 9.6%, дуб — 7.4%, бук — 31.5%, ясень — 0.4%, граб — 3.3%, береза — 1.3%, вільха — 1.1%, осика — 0.9%, інші — 0.2%.

Крим: дуб — 70%, сосна — 30% (в тому числі бук, ясень, граб, береза, вільха, осика та інші).

Отже, на Наддніпрянщині головні породи посідають 60% площі, на Підкарпатті — 75.5%, у Карпатах — 83.6% і в Криму — приблизно 90%. Таким чином найбільш вартісним за складом слід визнати ліси Підкарпаття, Волині та Карпат.

Якщо простежимо розподіл деревостанів щодо вікових груп, то, згідно з таксаційним обліком р. 1954, в державних лісах молодняки становлять 56%, пристигаючі — 34%, стиглі — 10%. У колгоспах: молодняки — 63%, середньовічні — 22%, достигаючі — 10%, стиглі — 5%.

З наведених даних можна зробити такі висновки:

а) Велика площа молодняків і мала площа стиглих деревостанів вказує на надмірні рубанки лісу в минулому.

б) Малі площі достигаючих і стиглих деревостанів вказують на обмежені можливості головного лісокористування в майбутньому.

Ліси України дуже виснажені:

1954 року проф. О. Марченко встановив річну потребу в деревині на одну душу населення України — 0.84 кубометра. Отже, за дуже скромними підрахунками сучасна потреба України на деревину становить коло 33.6 млн. кубометрів річно. Фактична ж продуктивність лісів України згідно з даними проф. О. Марченка становить коло 17.5 млн. кубометрів, а А. Солдатов голосив Москві коло 22.6 млн. кубометрів.

(Закінчення буде).

(Далі буде).

НАРАДИ ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНС

(Закінчення зі стор. 1-ої)

того Представництва, пост якого запропоновано Богданові Зоричеві. Брав участь в річних зборах Округи УНС в Торонті, на яких обрано на голову Округи відомого громадянина д-ра Осипа Бойка, що заповідає новий розвиток в тому найбільшому в Канаді союзовому районі. Сенатор Павло Юзик закінчив свій звіт характеристикою стану, можливостей і потреб в праці УНСоюзу в західніх провінціях Канади і зголосив в тій справі деякі конкретні пропозиції.

Звіт проф. Івана Телюка

Заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, нав'язуючи до ситуації, яка виникла після смерти головного касира сл. п. Петра Пуцила, звернув увагу на потребу уточнень у статуті УНСоюзу. Вважає, що основної перевірки статуту не може приготовити конвенційна Статутова Комісія, яка збирається на кілька днів перед Конвенцією, та що цій справі треба віддати належну увагу завчасу. На підставі свого досвіду і участи в нарадах кількох Округ, пригадує обговорювану вже раніше проблему окремого уповноваження одного з екзекутивних урядовців справою публічних зв'язків, що дбав би постійно про „обличчя УНСоюзу" в нашій громаді. Прийшов час, щоб звернути окрему увагу на доростаюче нове покоління, яке тепер замітно активізується в поодиноких акціях нашої громади. Характеристикою теперішніх економічних тенденцій в країні та відповідними висновками для фінансової діяльности УНСоюзу проф. І. Телюк закінчив своє звітування.

Підсумки і висновки гол. предс. Й. Лисогора

Головний предсідник Йосип Лисогір у своєму звіті подав загальні підсумки і висновки праці і розвитку УНСоюзу в поодиноких ділянках його активности. Базою і передумовою росту і розвитку УНСоюзу він вважає в першу чергу постійне збільшування кількости його членства. Від цього залежить фінансовий розвиток, як і взагалі виконування всіх тих великих і шляхетних завдань, що їх встановили для УНСоюзу його основоположники. Під організаційним оглядом минулий рік не належав до найуспішніших і також у перших місяцях цього року тенденція в цьому відношенні не поліпшилася. „Обставини" можуть грати в цьому деяку ролю, але з другого боку також і не використано всіх можливостей. Точне слідкування за працею і розвитком усіх Відділів і Округ як і всіх працівників та їх кожночасне відповідне спрямовування забезпечить кращі результати. Залежність всіх інших ділянок активности і росту УНСоюзу від організаційних успіхів позначується на фінансовому стані. Правда, в минулому році майно УНСоюзу збільшилося на три чверти мільйона долярів, але не можна без турботи прийняти факт, що в тому році прибутки з членських вкладок зменшилися на понад 13,000 долярів. Ці тенденції треба перемогти і на цьому мусить зосереджуватись наша головна увага.

Прибутки і видатки видавництва і Союзівки вдержуються з деякими малими відхиленнями на минулорічному рівні.

В громадських справах УНСоюз продовжує свою передову ролю, про що можуть посвідчити різні акції і кампанії, включно з теперішньою широкою акцією оборони людських прав заарештованих і переслідуваних комуністичним режимом інтелектуалістів в Україні, на яку УНСоюз негайно виасиґнував п'ять тисяч долярів із свого Фонду Наглої Потреби, поважну суму склали на заклик Екзекутивного Комітету члени УНСоюзу.

Характеристикою ряду інших справ, включно із потребою деякої реформи в розвитку влаштовуваних щорічних курсів українознавства на Союзівці та різними рекомендаціями для добра організації і громади закінчив Й. Лисогір свій звіт.

Проблема видавництва

За видавничий відділ УНСоюзу звітував ред. А. Драган. Звітодавець насамперед звернув увагу на дуже надійне явище, що сьогодні вже яких 20 до 30 відсотків дописувачів не тільки до англомовного „Українського Тижневика", але й до українського щоденника становлять молоді люди, головно з-поміж нашого студентства. Звітодавець вважає, що теперішнє гасло УНСоюзу: „Лицем до молоді" можна б доповнити „бо молодь лицем до УНСоюзу". До важливіших проблем видавництва — крім таких хронічних, як постійні залеглості в друкуванні матеріялів з уваги на брак місця в газеті, необхідність „відмолодження" затрудненого у видавництві персоналу і подібне — долучилася тепер підготова до перенесення до нових приміщень. Тому, що плянується закуп нових машин та нову систему у видавництві, необхідно наперед замовити ці машини та перевишколити персонал. Справою нового устаткування друкарні займаються архітекти. Ред. А. Драган закінчив свій звіт загальними інформаціями про стан, розвиток і пляни та потреби видавничого відділу в найближчому часі.

Росте хмаросяг

Головний предсідник Й. Лисогір окремо інформував про стан і проблеми будови 15-поверхового хмаросягу для нових приміщень УНСоюзу. Саме тепер закінчується основна будова двох підземних поверхів і незабаром почнуть рости 15 надземних поверхів зі сталі і бетону. Звітодавець інформував про деякі комплікації, що виникли у зв'язку із продовженням часу будови, закінчення якої тепер передбачається між вереснем цього і лютим наступного року.

Дискусія і закінчення нарад

Над усіми звітами та заторкненими в них проблемами відбулася основна дискусія, в якій забирали слово всі учасники нарад, включно з приявним на них головою Головної Контрольної Комісії мґром Іваном Ґевриком. Забираючи голос в поодиноких справах, мґр Ґеврик інформував рівночасно про становище Контрольної Комісії, яка впродовж того тижня переводила перевірку діловодства, майна та організаційного стану цієї установи. Розглядом ряду конкретних пропозицій і рекомендацій та їх вирішенням закінчено ці чергові наради Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу.

КОНҐРЕСМЕН ГЕНРІ РОЙСС ОПРИЛЮДНИВ ВІДОМОСТІ, з яких виходить, що в 1970 році 1 338 американців, які заробляють понад 50 000 долярів річно, взагалі не заплатили ніякого податку, скориставшись недосконалістю податкових законів. Він сказав також, що три особи - мільйонери не заплатили податку, і що недосконалість податкових законів коштує державному скарбові яких сім з половиною мільярда долярів.

3-ій З'їзд Українських Журналістів Америки і Канади

За обопільним порозумінням Спілки Українських Журналістів Америки і Спілки Українських Журналістів Канади 23-го вересня ц. р. відбудеться на „Союзівці" Третій З'їзд українських журналістів. На участь у З'їзді мають право всі члени і не-члени обох названих Спілок, як також видавці і всі, що зацікавлені пресою та журналістикою. На З'їзді будуть виголошені доповіді: „Кодекс етики українського журналіста у теорії і практиці", — „Проблема українського журналістичного доросту" і „Українська англомовна преса". Після доповідей — дискусія. Члени З'їзду візьмуть участь у спільному бенкеті. Просимо заздалегідь зголошувати свою участь у З'їзді на адресу Управи СУЖА (щоб могти зарезервувати кімнати на „Союзівці"), на адресу: Mrs. Olha Kuzmowych, 221 Fire Island Avenue, Babylon, L.I., N.Y. 11702.

Просимо українські часописи передрукувати цей комунікат та відповідною інформаційно - пропагандивною службою причинитись до успіху З'їзду.

Управа СУЖА

Б. Нижанківський-Бабай мав свій літературний вечір у Ню Йорку

Ню Йорк. — В суботу 25 березня тут в залі Українського Інституту Америки відбувся, влаштований Об'єднанням Українських Письменників „Слово", літературний вечір відомого українського еміґраційного поета, прозаїка і сатирика Богдана Нижанківського-Бабая із Дітройту. Відкрив вечір коротким увідним словом голова „Слова" Григорій Костюк, представляючи Б. Нижанківського - Бабая. Про творчість письменника говорив ред. Остап Тарнавський. Твори Бабая — сатирика й гумориста — читали Оксана Шуль, Марійка Ґой і Ліда Голюка. Піяністка Марта Чапельська відіграла на фортепіяні музичні твори Нестора Нижанківського („Інтермеццо") та Левка Ревуцького (дві „Прелюдії"). Фраґмент із оповідання Б. Нижанківського „Я вернувся до свого міста" читав Микола Понеділок. Наприкінці виступав із читанням своїх прозових творів Богдан Нижанківський. Проводив вечором, що в ньому взяло участь понад 70 осіб, Іван Керницький. Після вечора відбулася зустріч з автором за чаєм.

ВИСТАВКА ЗИНОВІЯ ОНИШКЕВИЧА НА ЛОНҐ АЙЛЕНДІ

Видатний український мистець Зиновій Онишкевич влаштовує від 1-ого до 21-ого квітня ц.р. виставку своїх образів та дереворитів у Coutry Art Gallery, в Locust Valley на Лонґ Айленді, Нюйоркського стейту. Мистецько видане англомовне запрошення подає короткі дані про його життя, мистецьку освіту, виставки, список важливіших портретів і видатніших колекціонерів. З тексту запрошення видно виразно, що мистець — українець. Відкриття виставки в суботу 1 квітня, від 5 - 7 по пол. Доїзд: Long Island Expressway, виїзд 39 на північ, через Glencove Road, 4 вул. і Piping Rock Road.

ЕДМОНТОНСЬКА ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ

Едмонтон. — Силами пластунів і пластунок у неділю 16 квітня буде показана в залі УНО відома п'єса Марійки Підгірянки „В чужому підгір'ї. У цій виставі-казці є багато співів і танцювальних номерів. Вистава розпочнеться о 7-й г. вечора.

Вистава „Запорожця за Дунаєм" пройшла у Ню Йорку з великим успіхом

Ню Йорк. — Минулої неділі 26 березня в залі Фешен Інституту відбулася вистава „Запорожця за Дунаєм" Гулака-Артемовського, силами Нюйоркського Оперового Ансамблю. Ролю Карася відіграв Л. Рейнарович, Одарки — Г. Андреадіс, Оксани — М. Кокольська, Андрія — Б. Чаплинський, Султана — О. Головацький, Імама — В. Карпинич, Селіха-аги і Діда — Т. Федорович. Співав хор Оперового Ансамблю. Грала Мала Симфонічна Оркестра. Хором і оркестрою диригував проф. О. Стратичук. Танцювала група СУМА під керівництвом О. Гензи. Мистецьким керівником був Т. Федорович, концертмайстрами — Т. Левицький і Б. Босий. Вистава пройшла з великим успіхом при повній залі.

В першу болючу річницю смерти

бл. п. Антона Сави

20.00 долярів складає на Фонд „Церква в Потребі"

дружина ЕВГЕНІЯ

Замість квітів на могилу

сл. п. ВАСИЛЯ ФЕДІВА

переказую 20.00 долярів на Українських Воєнних Інвалідів.

ВШановній Дружині-вдові і Синам та Родині висловлюю глибокі співчуття.

Степан БОЙКІВ

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що 26-го березня 1972 року відійшов у Вічність, відправляючи Святу Літургію,

наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДО, БРАТ і ШВАҐЕР

о. ЕВГЕН

ДИХДАЛА

проживши 75 років,

б. катехит шкіл в Буську, останньо душпастир парафії в Бріджпорт, Па.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 29-го березня 1972 р. о год. 11-ій ранку з церкви св. апп. Петра і Павла в Бріджпорт, Па., опісля на парафіяльний цвинтар.

В глибокому смутку:

дружина — ПАВЛИНА
донька — ІРЕНА
син — ЮРІЙ з дружиною ЛІДОЮ і дітьми: ЕВГЕНОМ, РОМАНОЮ і НЕЛЕЮ
брат — БОГДАН в Польщі
шваґер — ЮРІЙ БЕРЕЗНИЦЬКИЙ з родиною
Близька і дальша Родина на еміґрації й Україні

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в неділю, 26-го березня 1972 р. по довгій недузі упокоївся в Бозі,

наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДО

бл. п. МИХАЙЛО

ТУРАНСЬКИЙ

народжений в Тисмениці, пов. Товмач, Україна, проживши 78 років.

ПАНАХИДИ відправляться у вівторок і середу, 28 і 29-го березня 1972 року о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Walter B. Cooke Funeral Home, 85th St. & 3rd Avenue, New York, N.Y. Відвідини від 1-5 і 7-10 веч.

ПОХОРОН в четвер, 30-го березня 1972 р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку, де о год. 9:30 відправиться Заупокійна Служба Божа, а опісля на цвинтар Кальварія.

В глибокому смутку:

дружина САБІНА
син ВОЛОДИМИР з дружиною МІЛЬДРЕД
внук ВОЛОДИМИР мол.
Близька і дальша Родина в ЗСА й Україні

Похорон під зарядом похоронного заведення П. Яреми в Ню Йорку.

З Волі Всевишнього відійшов у Вічність дня 27-го березня 1972 року, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДО і ШВАҐЕР

бл. п. МИХАЙЛО

МУРАЩУК

проживши 87 років.

ПАНАХИДА у вівторок, 28-го березня 1972 р. о год. 8:30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Ірвінгтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН в середу, 29-го березня 1972 р. о год. 10-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Ів. Хрестителя, а опісля на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

дружина — ЛЕЛЯ
донька — ЕМІЛІЯ ОНИШКЕВИЧ з чоловіком ІЛЛЕЮ
син — БОГДАН з дружиною РОМОЮ
внуки: МАРІЯ, ЛЕЛЯ ВАРДЮК з чоловіком МИКОЛОЮ, БОГДАН і ЛЕВКО

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО і РЕДАКЦІЯ „УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИКА"

з глибоким смутком повідомляють Українське Громадянство, що 22-го березня 1972 р. на 83-му році життя, помер

Проф. ВОЛОДИМИР МІЯКОВСЬКИЙ

дійсний член УІТ і співробітник „Українського Історика", визначний літературознавець й історик-архівіст.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Родині складаємо наше глибоке співчуття.

ЄДНІСТЬ ЦЕРКВИ І НАРОДУ — ПАТРІЯРХАТ

СТОРІНКА КОМІТЕТУ ГРОМАДСЬКОЇ ДІЇ ЗА ПАТРІЯРХАТ ПОМІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ — ЧІКАГО Ч. 1 — 1972

УРОЧИСТІ СВЯТКУВАННЯ В ЧІКАҐО НА ЧЕСТЬ ПЕРВОІЄРАРХА

Епархія Святого Отця Николая відзначила особливо святково 80-ті роковини народження Голови Помісної Української Католицької Церкви й досмертного голови її Постійного Синоду, Верховного Архиєпископа Йосифа VII Кардинала Сліпого. В неділю, 20 лютого 1972 р. перед полуднем в усіх церквах епархії, переповнених вірними, були відслужені урочисті Святі Літургії в намірені Найдостойнішого Ювілята, за помісність Української Католицької Церкви й за страдальний Український Нарід.

В катедральній церкві Святого Отця Миколая в Чікаго Архиєрейську Святу Літургію служили Чікаґський Єпископ Кир Ярослав Габро й гість, Торонтонський Єпископ Ісидор Борецький, в сослуженні парохів двох найбільших чікаґських парафій — катедри Св. Отця Миколая о. прелата П. Леськова й парафії Святих Володимира й Ольги о. М. Бутринського та пароха церкви Різдва Пречистої Діви Марії о. Юліяна Катрія і сотрудника церкви св. Иосифа о. совітника Юрія Менцінського. Дияконував віцеканцлер Епархії св. о. Миколая о. Василь Білинський. Проповідь виголосив о. шамб. Я. Свищук.

По полудні відбулася в Чікаго святкова академія-концерт на честь Ювілята при участі 2,700 вірних українських католицьких парафій Чікаґа та околиці.

Святкову Академію розпочало об'єднано вісім хорів молитвою „Отче наш", яку проспівало коло 350 хористів (дітей, молоді й старших) під управою о. Івана А. Кротеця, СДБ з парафії Святих Володимира й Ольги. Цей збірний виступ співаків чікаґських хорів та їх мистецьке виконання Господньої Молитви вже від самого початку викликало велике духовне піднесення серед багатолюдної авдиторії під проводом своїх Владик і Духовенства. Імпозантна барвиста картина об'єднаного виступу всіх хорів та репрезентантів всіх прошарків організованої української спільноти — були справжнім втіленням гасла урочистих святкувань, яке виднiло із мистецько оформленої сцени „ЄДНІСТЬ ЦЕРКВИ І НАРОДУ — ПАТРІЯРХАТ" поруч величнього портрета Ювілята Кир Йосифа VII, що заворожував учасників (портрет роботи арт.-маляра Л. Грицая).

Академію відкрив святковою промовою Владика Кир Ярослав Габро, закінчивши її привітаннями — „Найдостойнішому Ювілятові від імени об'єднаної громади, з глибини сердець пливучі найщиріші побажання кріпкого здоров'я, дальшої витривалости та сильної віри в перемогу всім нам дорогої мети: завершення структури нашої Помісної Української Католицької Церкви нашим Українським Католицьким Патріярхатом".

Головним промовцем чікаґських святкувань був Торонтонський Владика Кир Ісидор Борецький, який у своїх промовах всебічно змалював сильветку могутньої постаті в сьогочасній історії України Блаженнішого Верховного Архиєпископа Йосифа VII.

Англійською мовою промовляв Роман Завадович, мол., закінчивши свою промову цитатою відручного письма Папи Павла VI з побажаннями Блаженнішому Кир Йосифові, щоб його „діло увінчалося щасливим закінченням".

Мистецьку частину святкової академії-концерту виконало 8 місцевих хорів, виступаючи окремо або в деяких точках збірно:

Об'єднані юні хори (Юний хор Катедри св. о. Миколая, хор СУМА „Ватра" і дівочий хор при парафії Свв. Володимира й Ольги „Черемшина") під керівництвом Василя Дауля, дириґента „Ватри" — нар. пісня „Орли готові вже до лету" і Б. Нижанківського „Ми ростемо" (до обидвох пісень музика і акомпаніямент В. Шутя).

Юний катедральний хор під керівництвом Слави Проців — церковна пісня „О Пречудна" і Д. Луценко „На Дністрі" муз. М. Дримоги. Ансамбль ґітаристів Юного хору під керівництвом Г. Мрищук — „Годі терпіти..."

Чоловічий хор „Прометей" парафії Свв. Володимира й Ольги — І. Лаврівський „Услиши Господи", а мішаний хор „Прометей" у супроводі струнної оркестри — М. Шашкевич „Псальми Русланові" (муз. Б. Кудрика). Обидва хори співали під керівництвом свого дириґента Романа Андрушка.

Об'єднані хори (Катедральний хор, хор „Сурма", хор „Славута" ім Миколи Лисенка і хор при церкві св. Йосифа) під керівництвом Ю. Позняка, дир. хору при церкві св. Йосифа виконав М. Леонтовича „Через поле" і А. Гнатишина „Богородице Діво".

Солісти: Зенон Гук і Л. Опихана-Айвз. При фортепіяні: Галина Федорців. Об'єднані хори в тому ж складі під керівництвом Юрія Яримовича виконали „Цей День" Д. Бортнянського.

Поему Романа Завадовича „Владика нескорених" деклямувала Дарка Білик.

Свято закінчили спільним виступом всі старші хори церковним гимном „Боже Великий Єдиний" під управою д-ра Я. Кокорудза, дириґента катедрального хору „Славута".

Кінцеве слово виголосив ред. Михайло Панасюк, голова Комітету Громадської Дії за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви, що був організатором урочистих чікаґських святкувань на честь нашого Первоієрарха, які відзначала об'єднано організована українська спільнота під протекторатом Владики Кир Ярослава.

Чікаґський Комітет Громадської Дії за патріярхат Помісної Української Католицької Церкви очолює Управа — ред. М. Панасюк — голова, інж. Р. Вігун, дир. О. Плешкевич і п. Л. Шандра — заступники голови, д-р І. Лисейко і д-р І. Микитюк — секретарі, дир. П. Семків і інж. Л. Боднар — скарбники, д-р Р. Кобилецький, д-р Я. Кокорудз і проф. Є. Лобойко - члени, та Контрольна Комісія — д-р М. Харкевич, інж. А. Артимович, інж. Д. Григорчук, інж. Д. Пілецький, мґр Е.Малич.

В Раді Комітету заступлені 84 організації, в тому церковні організації всіх місцевих і довколичних парафій та загальногромадські, а між ними ЛАУП — Відділ УККА, Асоціяція Українців Америки, Організації Українського Визвольного Фронту, Братні Організації — Організації Державного Відродження України, Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України, Українська Гетьманська Організація, жіночі та фінансові організації й організації молоді. У Чікаґських святкуваннях приймав участь також Координаційний Комітет українських організацій Канади й ЗСА за здійснення Патріярхату УКЦеркви, що був заступлений всіма його членами чікаґської групи під проводом заступника голови Президії д-ра Ю. Городиловського.

Напередодні святкувань відбулася в суботу 19 лютого 1972 р. зустріч представників 84 організацій-членів Комітету Громадської Дії за Патріярхат УКЦеркви з Отцями Архиєпископських Синодів, Кир Ярославом і Кир Ісидором. Під час цієї виняткової зустрічі промовляли обидва Владики, подавши також відповіді на питання представників організацій про актуальні сьогочасні проблеми Української Католицької Церкви. Всі учасники враз з Владиками підписали по-мистецьки оформлені привітання і заяву пошани й відданости своєму Первоієрархові-Ювілятові та запевнення, що будуть виконувати всі постанови Другого Ватиканського Собору про Східні Церкви, будуть дотримуватись рішень наших Архиєпископських Синодів у справах обряду, духовости, ідеології та релігійно-національного виховання молоді й що докладуть усіх зусиль, щоб зберегти нашу Церкву українською для грядучих поколінь.

Микола Денисюк

ПОНАД 2,700 УЧАСНИКІВ ЧІКАҐСЬКИХ СВЯТКУВАНЬ 80-ТИХ РОКОВИН ПЕРВОІЄРАРХА УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ДОСМЕРТНОГО ГОЛОВИ ЇЇ ПОСТІЙНОГО СИНОДУ БЛАЖЕННІШОГО КИР ЙОСИФА VII, **які відбулися 20 лютого 1972 року під проводом Отців Архиєпископських Синодів Кир Ярослава Габра і Кир Ісидора Борецького (в першому ряді посередині бачимо обидвох Владик в окруженні духовенства й вірних — поруч торонтонського Владики о. прелат П. Леськів, а поруч чікаґського Владики віцеканцлер о. В. Білинський і о. М. Бутринський).**

ОТЦІ АРХИЄПИСКОПСЬКИХ СИНОДІВ НА ЧЕСТЬ ГОЛОВИ УКЦЕРКВИ БЛАЖЕННІШОГО КИР ЙОСИФА VII ПІД ЧАС ЮВІЛЕЙНИХ СВЯТКУВАНЬ В ЧІКАҐО, 20 ЛЮТОГО 1972 Р.

З ПРОМОВИ ЧІКАҐСЬКОГО ЄПИСКОПА КИР ЯРОСЛАВА ГАБРА

„Дух Господа на мені, бо Господь мене помазав. Він послав мене, щоб принести благу вість убогим, лікувати сокрушених серцем, ув'язненим відкрити очі, проголосити рік Господнього благовоління, день відплати нашого Бога, потішити всіх засмучених Сіону, замість попелу дати їм вінець, слей веселощів — замість жалобної одежі, хвалу замість пригнічого духа — і зватимуть їх дубами справедливости, висланням Господа на його славу" (Ісая 61:1 — 4).

„... Перелицьовуючи наведений цитат ми зі сміливістю можемо сказати про Найдостойнішого Ювілята Верховного Архиєпископа Кир Йосифа, що він став для нас Символом Господнього Помазанника, що його дало нам Боже Провидіння на те, щоб він був благовісником для убогих і сокрушених серцем, герольдом свободи для ув'язнених; носієм Господнього благовоління; вістуном дня відплати нашого Бога; потішителем засмучених українського Сіону; дателем радости і слави на місце жало і пригнічення; а що найважніше — символом невгнутости у вірі та непохитним оборонцем справедливости."

„Сьогодні наш Найдостойніший Ювілят напевно духом з нами! Хай буде мені вільно в імені нашої об'єднаної громади передати йому наші, з глибини сердець пливучі найщиріші побажання: кріпкого здоров'я, дальшої витривалости та сильної віри в перемогу нам дорогої мети: Завершення структури нашої Помісної Української Католицької Церкви нашим Українським Католицьким Патріярхатом!"

„Моїм завданням є в першу чергу подякувати Комітетові Громадської Дії за Патріярхат Української Католицької Церкви за дійсно великий вклад праці для підготовки нашого свята. Дав би ласкавий Господь, щоб ця гармонійна співпраця і єдність сердець і умів біля величної ідеї завершення нашої Церкви Українським Католицьким Патріярхатом, була передвісником золотого сонця нашої мирної співпраці на терені нашого вітряного міста та на терені цілої нашої Епархії".

З ПРОМОВИ ТОРОНТОНСЬКОГО ЄПИСКОПА КИР ІСИДОРА БОРЕЦЬКОГО

„Деколи буває так, що справи видаються безнадійними, але Вам не вільно перестати боротися за перемогу. Від малозначних моментів часто залежать несподівані осяги. Тому Ви мусите бути сильні духом. Кріпіться в Господі, бо може бути, що Ваша мужність, яка в добробуті не могла себе виявити — в допусті Божому засяє ясніше та скріпить Ваші завзяття ... Не гіршіться, але боріться. Нехай не послабне Ваша віра, але в противностях нехай викреше великі чесноти. Як не буде боротьби, то не буде перемоги".

Ті слова і поради можемо примінити до нашого сьогоднішнього положення.

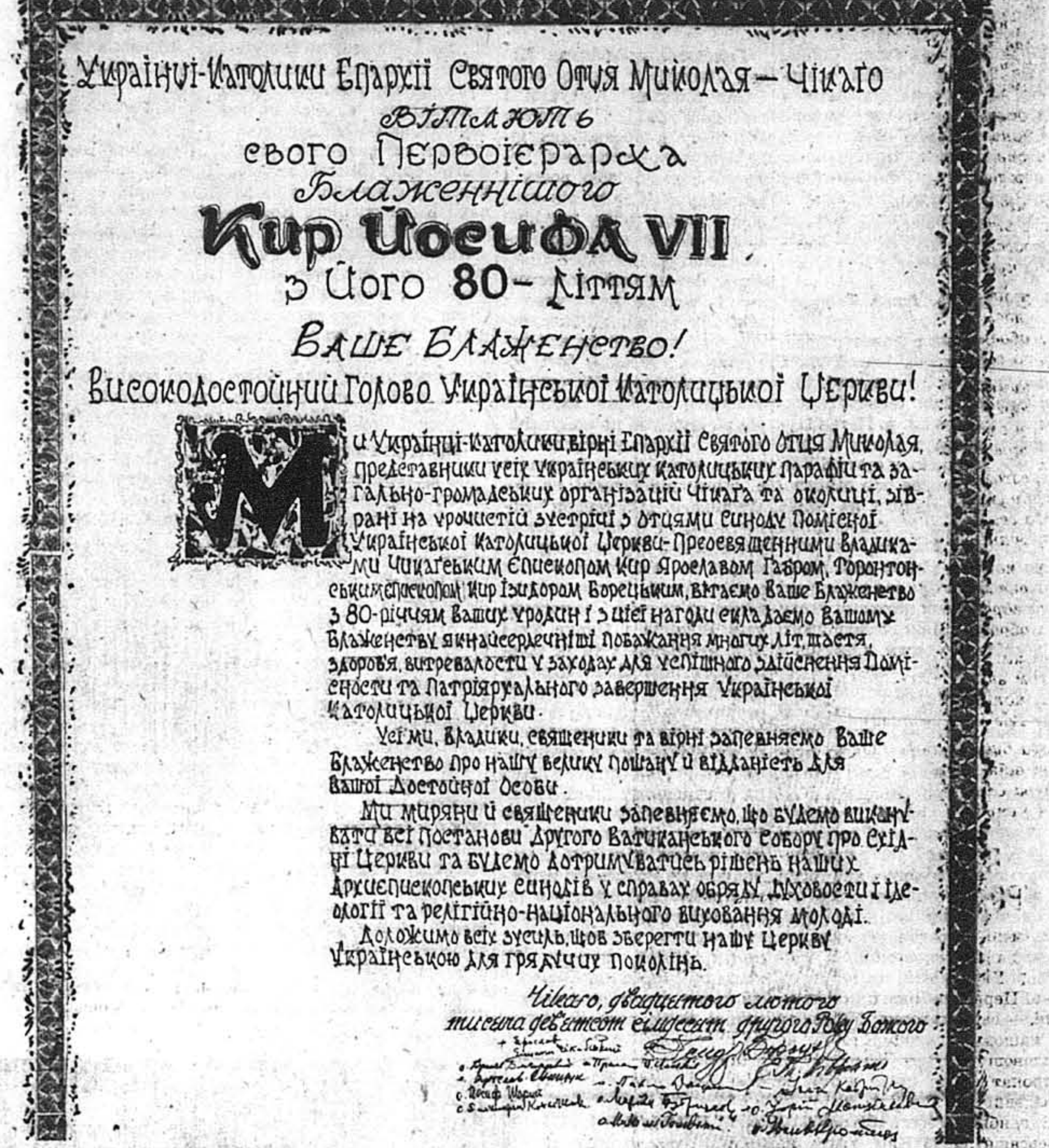
„... В книзі мудрости говориться, як то вороги наступають на слуг Божих: „Засядьмося на Праведника, бо Він нам невигідний і противиться нашому вченню. Випробуймо Його зневагою і терпінням, випробуймо Його терпеливість. (2, 12, 19). А премудрий Соломон додає: „Отак гадали вороги, тай помилилися, бо злоба їх осліпила".

„Де згода — там і перемога" — говорить наш Первоієрарх. „З'єднує нас та сама плоть і кров, та сама мова, та сама культура, ті самі болі і ті самі радощі, те саме минуле і те саме майбутнє, а передусім один дух, одна Христова віра і один обряд. Усі ми злучені цими природними і надприродними в'язами в одній Христовій Церкві, під одним Пастирем".

Отже покірно молімо в Бога ласки, щоб Блаженніший, як Верховний Пастир цілої Української Церкви і тої в новітніх катакомбах і цієї в розсіянні, поза межами України сущої, наче той старозавітній Пророк і Патріярх вказував нам правильний шлях в майбутнє. І засвідчімо в той світлий Ювілей Його 80-річчя, що тільки одно почування і одно бажання горить в наших серцях: Єдність у вірі всіх дітей українського роду, мир і свобода Святої Української Церкви, воля рідної Батьківщини. За ці ідеали боролися і вмирали діти нашої скорбної матері України, за них, справжнє пекло на землі, прийшов наш Найдостойніший Ювілят, за них з піднесеним чолом справжніх героїв-мучеників, вирушили нові полки незламних борців в Україні.

Не падаймо духом, коли чорні хмари затемнюють наш горизонт. Закріпімо в собі віру в ласку Нашого Небесного Отця, яка нашому Ювілятові дала силу видержати найважчі муки і знущання. З вірою в невмирущість нашої Української Церкви і Нашого Народу, з візією в наших серцях про Воскресний День, дякуймо Всевишньому, що зіслав нам Доброго Пастиря, який вказав нам одинокий шлях, як зберегти і закріпити Українську Церкву на майбутнє.

На многая літа, Владико!"

Українці-Католики Епархії Святого Отця Миколая — Чікаго

ВІТАЮТЬ

свого Первоієрарха

Блаженнішого

Кир Йосифа VII

з Його 80-Літтям

Ваше Блаженство!

Високодостойний Голово Української Католицької Церкви!

Ми Українці-католики вірні Епархії Святого Отця Миколая, представники усіх українських католицьких парафій та загально-громадських організацій Чікаґа та околиці, зібрані на урочистій зустрічі з отцями Синоду Помісної Української Католицької Церкви - Преосвященними Владиками Чікаґським Єпископом Кир Ярославом Габром, Торонтонським Єпископом Кир Ісидором Борецьким, вітаємо Ваше Блаженство з 80-річчям Ваших уродин і з цієї нагоди складаємо Вашому Блаженству якнайсердечніші побажання многих літ, щастя, здоров'я, витревалости у заходах для успішного здійснення Помісности та Патріярхального завершення Української Католицької Церкви.

Усі ми, Владики, священики та вірні запевняємо Ваше Блаженство про нашу велику пошану й відданість для Вашої Достойної Особи.

Ми миряни й священики запевняємо, що будемо виконувати всі Постанови Другого Ватиканського Собору про Східні Церкви та будемо дотримуватись рішень наших Архиєпископських Синодів у справах обряду, духовости і ідеології та релігійно-національного виховання молоді.

Доложимо всіх зусиль, щоб зберегти нашу Церкву Українською для грядучих поколінь.

Чікаго, двадцятого лютого місяця дев'ятсот сімдесят другого Року Божого

† Ярослав
Чікаґський Єпископ

† Ісидор
Торонтонський Єпископ

о. Василь Білинський, о. Маріян Бутринський, о. Микола Головатий, митрополичий радник, о. Павло Дужинський, о. Юліян Катрій, ЧСВВ, о. Димитрій Ковальчик, о. Іван А. Кротець, СДБ, о. прелат Петро Леськів, о. Юрій Менцінський, о. шамбелян Ярослав Свищук, о. Михаїл Стельмах, ЧСВВ і Иосиф Шарий

КОМІТЕТ ГРОМАДСЬКОЇ ДІЇ ЗА ПАТРІЯРХАТ ПОМІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ — ЧІКАГО ТА ОКОЛИЦЯ

Михайло Панасюк — голова
Інж. Роман Вігун, Омелян Плешкевич, Любослава Шандра заступники голови
д-р Іван Лисейко і д-р Ігор Микитюк — секретарі
Петро Семків і інж. Лев Боднар — скарбники, д-р Роман Кобилецький, д-р Ярослав Кокорудз і Євген Лобойко — члени, д-р Мирослав Харкевич, інж. Антін Артимович, інж. Дмитро Григорчук, інж. Дмитро Пілецький і мґр Еміль Малич — Контрольна Комісія

КООРДИНАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ КАНАДИ И ЗСА ЗА ЗДІЙСНЕННЯ ПАТРІЯРХАТУ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

д-р Юрій Городиловський — з. голови
Микола Денисюк — секретар
інж. Роман Вігун, д-р Андрій Гасцький, д-р Роман Кобилецький, д-р Ярослав Кокорудз, мґр Еміль Малич, Михайло Панасюк, д-р Роман Смик і д-р Мирослав Харкевич приявні на зустрічі — члени Чікаґської Групи

В ІМЕНІ СВОЇХ ЧЛЕНІВ ПІДПИСАЛИ УЧАСНИКИ ЗУСТРІЧІ — ТАКІ ЦЕРКОВНІ И ЗАГАЛЬНО-ҐРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

КАТЕДРАЛЬНА ЦЕРКВА СВ. ОТЦЯ НИКОЛАЯ ТА ЇЇ ЦЕРКОВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Координаційний Осередок Українських Католицьких Організацій, Товариство ім. Княгині Ольги, Апостольство Молитви, Католицька Акція Пань, Українське Академічне Об'єднання „Обнова", Товариство Пресвятого Імени, Марійська Дружина ім. Святої Тереси, Марійська Дружина Старших Пань, Марійська Дружина Молодших Пань, Акція 365, Хор „Славута", Катедральний Юний Хор, Катедральний Хор ім. Миколи Лисенка, Батяківський Комітет Денної Школи св. о. Николая і Товариство Українських Студентів Католиків „Обнова".

ПАРАФІЯ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА И ОЛЬҐИ ТА ЇЇ ЦЕРКОВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Парафіяльна Рада, Сестрицтво Покрова Пресвятої Богородиці, Братство Святого Андрея Первозванного, Братство Української Католицької Молоді Святих Бориса і Гліба, Братство Збірщиків Святого Михаїла, Хор „Прометей", Дівочий Хор „Черемшина", Хор Юнаків „Дніпро", Театральна Студія Молоді, Український Католицький Двотижневик „Церковний Вісник", Радіопрограма „Недільні Дзвони", Дружина Вівтарних Хлопців і Будівельний Комітет.

ПАРАФІЯ СВЯТОГО ЙОСИФА:

Вівтарні Дружини, Парафіяльний Хор, Школа Українознавства і Будівельний Комітет.

ПАРАФІЯ РІЗДВА ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ — Чікаго-Південь

ПАРАФІЯ НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ — Палатайн
ПАРАФІЯ СВЯТОГО ЙОСАФАТА — Гемонд, Індіяна
ЕКУМЕНІЧНИЙ ЦЕНТЕР ІМ. СВ. АТАНАСІЯ В ЧІКАҐО
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ РУХ

ТОВАРИСТВО ЗА ПАТРІЯРХАТ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ — Гемонд, Індіяна

Український Католицький Тижневик „Нова Зоря"
Ліґа Американців Українського Походження — Відділ УККА, Іллиной
Об'єднання Українських Громадських Організацій — Асоціяція Українців в Америці
Організація Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ) Відділ 8, Чікаґо, Відділ 24, Чікаґо Південь, Відділ 31 Палатайн
Організація Державного Відродження України Відділи 2, 15 і 52
Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України
Українська Гетьманська Організація Америки
Американські Приятелі Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН) в ЗСА та Українська Станиця в Чікаґо
Об'єднання б. Вояків Українців Америки (ОбВУА)
Станиця Братства Українських Січових Стрільців (УСС)
Товариство колишніх Вояків УПА
Український Народний Союз — Окружна Рада в Чікаґо
Союз Українців Католиків „Провидіння" — Окружна Рада Округи Чікаґо
Український Робітничий Союз (УРС) — Окружний Комітет у Чікаґо
Українська Народна Поміч (УНП) — Окружна Рада в Чікаґо та Відділ в Гемонд, Інд.
Товариство Української Кооперації в ЗСА
Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч"
Українська Щадничо-Позичкова Спілка „Певність"
Українсько-Американське Кооперативне Товариство „Самодопомога"
Союз Українок Америки (СУА) — Окружна Рада Чікаґо
Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України в ЗСА та Відділи в Чікаґо і в Гемонд, Інд.
Українське Лікарське Товариство Північної Америки — Відділ Іллиной
Секція Українських Фармацевтів
Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів Америки й Канади
Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч" — Відділ Чікаґо
Український Літературний Фонд ім. І. Франка
Український Хор „Сурма"
Українська Учительська Громада
Батьківський Комітет Школи Українознавства Т-ва Учительська Громада
Спілка Української Молоді Америки (СУМА) Осередки: ім. М. Павлушкова (Чікаґо), ім. Д. Вітовського (Палатайн) і ім. Дрогобича (Чікаґо-Захід)
Пласт — Організація Української Молоді
Пластприят при Станиці в Чікаґо
Українська Видавнича Спілка
Видавництво Миколи Денисюка
Український Науково-Публіцистичний Інститут
Товариство Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського (ТУСМ) — Осередок Діяльности в Чікаґо
Українсько-Американська Демократична Організація, Українсько-Республіканська Організація
Клюб Мистців в Чікаґо
Дискусійний Клюб
Американсько-Український Клюб в Іллиной

Роман ЗАВАДОВИЧ

ВЛАДИКА НЕСКОРЕНИХ

(Їх Блаженству Йосифові VII у 80-ті роковини народження).

Хто був той, що у ніг горобину відчаю-розпуки
Вийшов бурі назустріч на зрошені кров'ю поля,
Мужнє серце руками стиснув, щоб не тріслo від муки,
І до Господа мовив: „Хай станеться воля Твоя!"?

Хто був той, що поніс у синкі снігові Сибіру
Непокору борця і загибелі жах переміг,
Що в незламності духа, обкутого панцером віри,
Літ сімнадцять ступав по безмежжі замерзлих доріг?

І хоч лютий буран, незагнузданий брат хуртовини,
Засипав мертву тундру заметами білих снігів,
То в душі мерехтіли вишневі сади України
І міражем зринав сімсотлітній незраджений Львів.

І він бачив підняті угору знедолені руки —
Мільйони залізними ланцами спутаних рук,
І він чув молитви, що з безодні терпіння й розлуки
Його рідний народ виливав серед туги і мук.

„Ой, мій краю-герою, напоєний ядом терпіння,
Земле рідна, вдовице, розп'ята живцем на хресті!
Не поставить ваш кат у покорі мене на коліна,
Ні не купить мене він за митри свої золоті.

Я не знаю, що доля лукава мені присудила,
Чи в досмертну тюрму, чи в могилу мене заведе,
Та любови до вас, ані вірности враже насилля
З мого серця живого не вирве ніколи й ніде!"

І десниця Твоя його вирвала з рук ненаситних
І на торг світовий повела, на змагання і бій,
Щоб у змові мовчання відважно предстaв перед світом
І як свідок Господній дав свідчення правді німій.

Із хрестом на зігнутих тяжкою неволею плечах,
Із рубцями від ран на неволею битих руках,
Але з серцем борця, загартованим серед хуртечі,
Полум'яне він слово підняв, мов розгорнений стяг.

„Я не можу, не буду мовчати, як ріками крови
Обмиває мій нарід тернисті до волі путі,
Коли горами трупів платив супостатам Христовим
За любов і за вірність Тому, хто умер на хресті!

Підійми, мій народе, чоло, перерите журбою,
Духом випростайсь, стань, серцем будь, як сталевий обух!
Лиш молись і борись — в вирішальну годину з тобою
Буде Бог, всіх сміливих борців Охоронець і Друг".

Вчора був він тюремник-ізгой у тенетах ворожих,
Нині вoїн Христовий, гартований в кузні терпінь,
Завтра Справа його перешкоди усі переможе,
Це бо справа не людська, а Божа! Амінь!

ПРОМОВА ГОЛОВИ КОМІТЕТУ ГРОМАДСЬКОЇ ДІЇ ЗА ПАТРІЯРХАТ

В імені Комітету Громадської дії за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви в Чікаго і околиці — складаю щиру подяку нашому Владиці Кир Ярославові за Його високий патронат нашої праці в переведенні цих Святкувань.

З глибини серця просимо Преосвященного Кир Ізидора, Владику торонтського приняти від нас щиру подяку за його так повчаючу і бодрію участь в наших Святкуваннях.

Щире спасибі всім виконавцям мистецької частини і всім тим, які так віддано віддали свій труд в переведення цих — Святкувань.

Преосвященні Владики, Всечесніші Отці, Преподобні Сестри, Високоповажані Пані і Панове.

„Треба врятувати духовну спадщину, бо геній народу зов'яне, – треба врятувати самий народ, бо спадщина пропаде" — сказав Сент-Екзюпері.

Тільки енергія духа виражає справжнє єство нації і творить неперехідний смисл життя цілих поколінь, об'єднаний її вимог найбільшими вершинами. Безслідно розпливаються достатки придбані кожним поколінням, але духові вартості, хоч часами і зникають, то тільки на те, щоб через сотні чи навіть тисячі літ — виринути у всій своїй красі й величі.

Церква наша — це найкраща перлина нашого духового життя, це найкраща духовна спадщина наших дідів. Протягом цілих поколінь Церква наша і наш нарoд були нерозривним тілом. Так було протягом цілої нашої історії і так є навіть тут, на цій залі сьогодні. Присутні серед нас Отці IV і V Архиєпископських Синодів, наш Владика Кир Ярослав і Преосвященний Кир Ізидор, Всч. Отці і Преподобні Сестри з одного боку, а з другого — ми, миряни, так чисельно зібрані сьогодні — є найкращим доказом цеї органічної єдности нашої Церкви і народу. Бережім і плекаймо її, бережім і плекаймо спадщину наших дідів, бо інакше „геній народу зов'яне".

Боже Провидіння дало нам мужа, який так блискучо видвигнув і унаочнив другу частину повищої цитати — „треба врятувати нарід, бо спадщина пропаде". Саме сьогодні ми врочисто відзначуємо 80-річчя Голови нашої Помісної Церкви, Їх Блаженства Кир Йосифа.

Я мав мету твої співати
болі
Народе, що терпцем
дивуєш всіх,
І кинути хоч промінчик
світла волі
На шлях, яким провадить
тебе Віг.
(пише поет).

І справді бо, Їх Блаженство возніс могутню пісню про біль нашої Церкви і народу перед цілим світом.

„Блаженний муж, Який правду і щирість відкрива як новість" як же правдиво схопив поет працю нашого Верх. Архиєпископа. А дальше він пише:

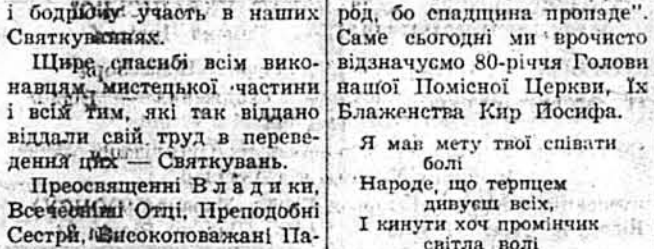
„Блаженні ВСІ, котрі
не знали годі, Коли о
правду й справедливість ходить".

Ці поетові слова відносяться в першу чергу до всіх наших Отців Архиєпископських Синодів, які так примірно об'єднані довкола Їх Блаженства Кир Йосифа — дали нам промінь світла на наш шлях, яким провадить нас Всевишній. Промінь Помісности і Патріярхату.

Блаженні Ви ВСІ наші Владики, а вже зокрема Владики серед нас присутні.

І для мирян, поет має окрему строфу. Він пише:

„Учімся в правді
радість знаходити
і душею вольного „СВІТ"
закон благотворити".

ОБ'ЄДНАНІ ЧІКАҐСЬКІ ХОРИ ПІД УПРАВОЮ Д-РА Я. КОКОРУДЗА ЗАКІНЧИЛИ ГИМНОМ „БОЖЕ ВЕЛИКИЙ, ЄДИНИЙ" УРОЧИСТОСТІ СВЯТКУВАННЯ 80-ИХ РОКОВИН НАРОДЖЕННЯ НАШОГО ПЕРВОІЄРАРХА БЛАЖЕННІШОГО КИР ЙОСИФА VII 20 лютого 1972 р. Промовляє голова Комітету Громадської Дії за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви ред. М. Панасюк.

ВІТАЄМО ВЛАДИКУ ІСПОВІДНИКА ВІРИ ПРЕОСВЯЩЕННІШОГО ВАСИЛЯ ВЕЛИЧКОВСЬКОГО

Слава Ісусу Христу!

Чікаґо, 21 березня 1972 р

Їх Преосвященству
Преосвященному Владиці
Кир Василеві Величковському,
Рим.

Ваше Преосвященство!

Комітет Громадської Дії за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви в Чікаґо, що об'єднує 84 церковних та загально-громадських організацій нашої метрополії — сердечно вітає Вас Преосвященний Владико Ісповіднику Віри — серед нас на волі.

Ми молимо Всевишнього, щоб кріпив Ваші сили в дальшій невтомній Вашій праці для добра нашої многострадальної Церкви і нескореного Українського Народу.

Глибоко віримо, що зусилля Вашого Преосвященства разом з усіми нашими Владиками у проводі з Їх Блаженством Верховним Архиєпископом Кир Йосифом VII увінчаються успішно — завершенням Помісної Української Католицької Церкви Патріярхатом.

На Многії Літа, Владико!

ПРЕЗИДІЯ
КОМІТЕТУ ГРОМАДСЬКОЇ ДІЇ ЗА ПАТРІЯРХАТ
ПОМІСНОЇ УКЦЕРКВИ — ЧІКАҐО

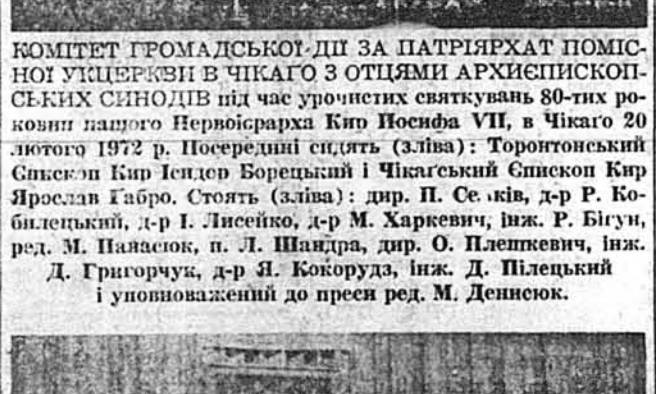
Михайло Панасюк, — голова
Інж. Роман Бігун, Омелян Плешкевич,
Любослава Шандра, — заступники голови
д-р Іван Лисейко, д-р Ігор Микитюк, — секретарі

ВЛАДИКИ КИР ІСИДОР І КИР ЯРОСЛАВ ІЗ СВЯЩЕНИКАМИ ЧІКАҐА ТА ОКОЛИЦІ на зустрічі під час святкувань 80-річчя Верховного Архиєпископа Блаженнішого Кир Йосифа VII 19 лютого 1972 р. Стоять зліва: о. Т. Ґлен, о. шамб. Я. Свищук, о. Ю. Катрій, ЧСВВ, о. І. А. Кротець, СДБ, о. Возняк, о. М. Бутринський, віцеканцлер о. В. Білинський, о. прелат П. Леськів, митрополичий радник о. П. Джулинський, о. совітник Ю. Менцінський, о. Михаїл Стельмах і о. М. Головатий.

КОМІТЕТ ГРОМАДСЬКОЇ ДІЇ ЗА ПАТРІЯРХАТ ПОМІСНОЇ УКЦЕРКВИ В ЧІКАҐО З ОТЦЯМИ АРХИЄПИСКОПСЬКИХ СИНОДІВ під час урочистих святкувань 80-тих роковин нашого Первоієрарха Кир Йосифа VII, в Чікаґо 20 лютого 1972 р. Посередині сидять (зліва): Торонтський Єпископ Кир Ісидор Борецький і Чікаґський Єпископ Кир Ярослав Габро. Стоять (зліва): дир. П. Сеньків, д-р Р. Кобилецький, д-р І. Лисейко, д-р М. Харкевич, інж. Р. Бігун, ред. М. Панасюк, п. Л. Шандра, дир. О. Плешкевич, інж. Д. Григорчук, д-р Я. Кокорудз, інж. Д. Пілецький і уповноважений до преси ред. М. Денисюк.

ЮНИЙ ХОР КАТЕДРИ СВ. ОТЦЯ МИКОЛАЯ під управою дир. Слави Проців та ґітаристи Юного Хору під управою дир. Г. Мриццук на концерті-академії в честь Верховного Архиєпископа Кир Йосифа VII в Чікаґо. Діти складають букет квітів перед портретом Достойного Ювілята.

МІШАНИЙ ХОР „ПРОМЕТЕЙ" ПАРАФІ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ ІЗ СТРУННОЮ ОРКЕСТРОЮ під управою дир. Р. Андрушка виконують Псальми Руслана на концерті-академії в Чікаґо в честь Блаженнішого Кир Йосифа VII

ВЛАДИКА КИР ЯРОСЛАВ ГАБРО ПРО АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Комітет Громадської Дії за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви в Чікаґо, з нагоди урочистих святкувань 80-тих роковин народження Голови Помісної Української Католицької Церкви та досмертного голови її Постійного Синоду Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кир Йосифа VII Кардинала Сліпого 20-го лютого 1972 р., передав Чікаґському Єпископові Кир Ярославові Габрові питання про актуальні проблеми Української Католицької Церкви. Владика Кир Ярослав подав письмові відповіді на питання Комітету Громадської Дії, який об'єднує 84 церковні й загальногромадські організації. З метою поінформувати українську спільноту про міркування одного з Отців Архиєпископських Синодів УКЦеркви Кир Ярослава, Комітет за згодою єпископської канцелярії проголошує питання і відповіді.

ПИТАННЯ: Виступ Верховного Архиєпископа Кир Йосифа та обох наших Митрополитів на Папському Синоді в обороні нашої переслідуваної Мовчазної Церкви відбився голосним відгомоном по всьому світі та викликав велике зацікавлення нашою справою, а проблема нашої Церкви і нашого народу стала відразу міжнародною проблемою. Чи не є вказаним, Ваше Преосвященство, продовжувати акцію оборони нашої Церкви також і на інших форумах як Об'єднані Нації, їх комісії тощо?

ВІДПОВІДЬ: Є вказане, у формі меморандумів.

ПИТАННЯ: Чи не було б доцільним сьогодні почати заходи, щоб приспішити реактивування українського католицького єпископства в Перемишлі? Це дало б надію нашим братам на рідних землях, що наша Церква оживає.

ВІДПОВІДЬ: Немає сумніву, що нашим спільним обов'язком є робити всі можливі заходи, щоб осягнути власне єпископство в Перемишлі. Це дало б велику моральну підтримку нашим братам в Україні.

ПИТАННЯ: Ваше Преосвященство, в чому Ви вбачаєте важливість V Архиєпископського Синоду?

ВІДПОВІДЬ: Передусім у факті нашого об'єднання.

ПИТАННЯ: Після V Архиєпископського Синоду, появилося вже два спільні послання наших Владик. Чи можна сподіватися окремої публікації, яка подала б до загального відома постанови V Архиєпископського Синоду?

ВІДПОВІДЬ: Це залежить від Постійного Синоду Помісної УКЦеркви під проводом Їх Блаженства Верховного Архиєпископа і Кардинала Йосифа.

ПИТАННЯ: Дуже часто останніми часами говориться про Конституцію Помісної Української Католицької Церкви. Загально прийнято погляд, що над її виготовленням проходять інтенсивні праці. Якщо це так, то коли можна сподіватися закінчення цих праць і затвердження цієї ж конституції?

ВІДПОВІДЬ: Учасники П'ятого Архиєпископського Синоду працювали над нарисом Конституції. Дальші праці та затвердження цієї Конституції лежать в руках постійного Синоду УКЦеркви.

ПИТАННЯ: Які труднощі прийдеться зустріти нашій Церкві на зовнішньому відтинку в розбудові її помісности й вивершення її скруктури Патріярхатом?

ВІДПОВІДЬ: Безперечно, що як в минулому, так і на майбутнє будемо зустрічати труднощі на дорозі до нашого завершення. Вони будуть головно із сторони Московського Патріярхату, хоч і греки, як виявилось, також поставились неприхильно до ідеї нашого Патріярхату. Проте віримо, що наша об'єднана ієрархія зможе ці труднощі побороти. Розуміється, що до цього потрібна також об'єднана моральна підтримка всього мирянства.

ПИТАННЯ: Якими повновластями наділив V Архиєпископський Синод наш Постійний Синод?

ВІДПОВІДЬ: Відповідати на це питання не лежить у моїй компетенції, бо відповідь у цій справі міг би дати тільки Верховний Архиєпископ.

ПИТАННЯ: Для забезпечення дальшого існування Помісної УКЦеркви конечно потрібний провід патріярхорівного Верховного Архиєпископа. Чи V Синод розв'язав питання наслідства Верховного Архиєпископа?

ВІДПОВІДЬ: Ні, про це не було мови.

ПИТАННЯ: Чи передбачається в скорому часі відбуття VI Архиєпископського Синоду?

ВІДПОВІДЬ: Це залежатиме від рішення нашого Верховного Архиєпископа і його Постійного Синоду.

ПИТАННЯ: Помічається затривоження серед мирян у зв'язку із найновішими номінаціями, а зокрема з підпорядкуванням української епархії в Бразилії латинській митрополії. Ваше Преосвященство, а яка є Ваша інтерпретація цих фактів?

ВІДПОВІДЬ: Я також стривожений формою найновіших номінацій. Виснення в цій справі може однак дати Постійний Синод тому, що має напевно кращі інформації про це.

ПИТАННЯ: Вже Другий Ватиканський Собор, а також наші Архиєпископські Синоди звертають увагу на збереження нашої обрядової самобутности. Які робляться заходи, щоб у наших Церквах запанувала одностайність: щоб і священики точно придержувались літургічних приписів; щоб вірні, а головно молодь, виховувались в любові до рідного обряду?

ВІДПОВІДЬ: Під цим оглядом зроблено великий поступ, бо приготовано та прийнято один український переклад, затверджений Синодом. Одностайність є не тільки в Літургії, але і в інших Богослужбах. Все це сталося завдяки виданням Літургічної Комісії в Римі. Рідна українська мова напевно зможе об'єднати і нашу українську молодь. Вивчаючи рідну українську мову, вона зможе краще пізнати свій обряд, а пізнавши, зможе його полюбити. В цей спосіб і збережеться при нашій Церкві.

ПИТАННЯ: Наш IV Архиєпископський Синод пригадує нам виховувати молодь в українському релігійно-національному дусі. Чи наші католицькі організації молоді, мережа шкіл при парафіях, духовні семінарії намагаються задовільно працювати на цих засадах?

ВІДПОВІДЬ: В рамках можливостей робляться всякі заходи, щоб виховувати нашу молодь в українському релігійному дусі. В тому відношенні перший вплив має родинний дім, його українська та релігійна атмосфера. Відповідне виховання можуть дати тільки спільні зусилля тих чинників, які впливають на формування духовости дитини чи молодої людини. На жаль, у наших українських родинах відчувається великий брак покликань до духовного стану.

ПИТАННЯ: Згідно з постановами Синоду, розпочало в ЗСА свою діяльність священиче Товариство св. Андрея. Чи передбачається, Ваше Преосвященство, притягнення мирянського чинника до більшої відповідальної праці в Церкві, від парафіяльних рад починаючи і на створенні запропонованої Синодом Ради Мирян — кінчаючи?

ВІДПОВІДЬ: Ієрархія завжди щирим серцем вітала всякі прояви співпраці зі сторони мирян в тому переконанні, що вони можуть багато допомогти Церкві, бо Церква в понятті Другого Ватиканського Собору це не тільки Ієрархія і духовенство, але весь Божий люд. І тому Ватиканський Собор присвятив окремий декрет обов'язкам мирян.

ПИТАННЯ: Яку акцію повинні повести миряни, щоб допомогти Владикам і Духовенству приспішити реалізацію постанов Архиєпископських Синодів?

ВІДПОВІДЬ: Миряни можуть багато допомогти в реалізації постанов наших Архиєпископських Синодів своєю об'єднаною поставою та моральною підтримкою рішень Постійного Синоду на чолі з нашим Первоієрархом Кардиналом Йосифом Сліпим та спільними молитвами в інтенції завершення нашої церковної структури Українським Католицьким Патріярхатом.

ЗВЕРНЕННЯ ДО СВЯТІШОГО ОТЦЯ

ВАША СВЯТОСТЕ!

Ми 2.700 українців-католиків вірних Епархії Святого Отця Миколая під проводом свого Владики Преосвященного Кир Ярослава Габра і Владики Гостя з Торонта Преосвященного Кир Ісидора Борецького, зібрані з нагоди відзначення 80-их роковин народження Голови Української Католицької Церкви Верховного Архиєпископа Йосифа VII прохаємо Вашу Святість своїм авторитетом допомогти нашому Первоієрархові привернути всі права Української Католицької Церкви загарантовані нам актами Берестейської Унії, буллями Ваших Славних Попередників Папи Климентія 8-го та Пія 7-го, та наново потвердженими рішеннями Другого Ватиканського Собору. Прохаємо Апостольського Благословення, щоб згідно з побажаннями Вашої Святости нашому Первоієрархові — „діло увінчалося щасливим закінченням".

КОМІТЕТ ГРОМАДСЬКОЇ ДІЇ ЗА ПАТРІЯРХАТ ПОМІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ — ЧІКАҐО

Михайло Панасюк — голова
інж. Роман Бігун, Омелян Плешкевич, Любослава Шандра — заступники голови
д-р Іван Лисейко і д-р Ігор Микитюк — секретарі

YOUR HOLINESS:

We Ukrainian Catholics of the St. Nicholas Diocese in Chicago, over two thousand seven hundred in number, gathered to celebrate the 80th birthday of the leader of our Ukrainian Catholic Church, Major Archbish Josyf VII, under the leadership of our Bishop, the Most Reverend Jaroslav Gabro, together with our diocesan guest, the Most Reverend Isidore Borecky, Bishop of Toronto, beseech Your Holiness to utilize your authority in assisting our Primate in defence of all the rights of the Ukrainian Catholic Church, guaranteed by the acts of the Union of Brest in the bulls of Your glorious predecessors Clement VIII and Pius VII, and again reaffirmed by the decrees of the Second Vatican Council.

The continued existence of our Church depends upon its recognition as an Autonomous (Particular) Church, a Church which has defended the unity and catholicity of our Faith with the blood of her many martyrs and the witness of her many confessors.

We commend ourselves to Your Holiness' prayers, and implore your Apostolic Blessing. May the words of Your Holiness to our Primate be indeed fulfilled: "may your work be crowned with a successful conclusion."

Mychajlo Panasiuk, President; Roman Bihun, Omelan Pleshkevych and Luboslava Shandra — Vice-Presidents; Ivan Lysejko and Ihor Mykytiuk — Secretaries.

„Сьогодні ціла наша Ієрархія об'єднана під духовим проводом Їх Блаженства Верховного Архиєпископа і Кардинала Кир Йосифа Сліпого в рамках об'єднаної Помісної Української Католицької Церкви. Відбувся П'ятий Синод нашої Церкви. На тому Синоді Владики наші під проводом Верховного Архиєпископа Кард. Йосифа Сліпого, опираючись на постановах Берестейської Унії і Другого Ватиканського Собору, винесли рішення про помісність нашої Церкви та її патріярхальний устрій . . ."

З промови Преосвященного Кир Ярослава 12 грудня 1971 р.

ВЛАДИКИ КИР ІСИДОР БОРЕЦЬКИЙ І КИР ЯРОСЛАВ ГАБРО очолювали чікаґські святкування 80-тих роковин народження нашого Первоієрарха Блаженнішого Кир Йосифа VII, в яких приймало участь 2,700 вірних усіх українських католицьких парафій Чікаґа та околиці 20 лютого 1972 р.

Це видання сторінок Комітету Громадської Дії за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви — Чікаґо приготовив з доручення Комітету Микола Денисюк

З НАГОДИ ДНЯ ПОМІСНОСТИ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В ЧІКАҐО ТА УРОЧИСТИХ СВЯТКУВАНЬ 80-ИХ РОКОВИН НАРОДЖЕННЯ НАШОГО ПЕРВОІЄРАРХА БЛАЖЕННІШОГО КИР ЙОСИФА VII ОБ'ЄДНАНА ЧІКАҐСЬКА ГРОМАДА СКЛАЛА НА ДАР ЛЮБОВИ І ВДЯЧНОСТИ 17,500.00 ДОЛ.

„ЕНЦИКЛОПЕДІЯ" ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЦИНИ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

Окрему увагу звертає В. Плющ на видатних українських лікарів у воєнній медицині — Юхима Білопольського, Матвія Крутеня — прабатька знаменитого вчення академіка Павлова про умовні й безумовні рефлекси, Саву Леонтовича, Дмитра Павловського, Семена Успенського, Степана Фіялковського.

„Саме українці, — пише проф. Плющ, — поряд німців, голляндців та інших чужинців, були в ХУІІІ стол. найвизначнішими викладачами - лекторами та професорами так званих шпитальних і медико - хірургічних шкіл (автор пише „училищ"), а пізніше професорами Московського університету, Петербурзької та Московської медико - хірургічної академій".

Об'єктивний дослідник цього періоду, — стверджує проф. В. Плющ, — мусить переконатися, що найповажніші наукові медичні праці у ХУІІІ стол., підручники, довідники, монографії з різних галузей медицини, описи медико - санітарного стану намісництв, губерній, повітів і міст не лише України, а й цілої Російської імперії, науково - популярні праці були написані українцями, німцями та іншими чужинцями.

Окремі розділи присвятив автор одному з найславніших учених медиків - українців у ХУІІІ стол. Іванові Полетиці, що походив з добре відомого роду Полетик, який відіграв значну ролю в історії України, славним українським лікарям - дослідникам Несторові Амбодикові - Максимовичеві, Данилові Самойловичеві, Мартинові Тереховському, видатному гістологові, акушерові, професорові та громадському діячеві Олександрові Шумлянському, Степанові Андрієвському, що визначився дослідами над сибірською виразкою, довівши її заразливість. Щоб довести цей постулят, він защепив сибірку самому собі, що за малим не коштувало йому життя.

Ці розділи закінчує автор характеристикою народженого 1771 р. біля Ужгороду славного лікаря Івана Орлая де Кобро, що був ученим секретарем Петербурзької Медико - Хірургічної Академії і редактором єдиного в Росії медичного журналу.

В кінці книги подано довгий реєстр першоджерел та праць, написаних на підставі першоджерел, дисертацій українських учених медиків у закордонних університетах у ХУІІІ стол., друкованих і рукописних праць українських лікарів у тому столітті, літературу з історії медицини, список статтей в різних часописах і журналах, використаних підручників, монографій та довідників з історії України, енциклопедій та біографічних словників.

Основний текст цієї багатющої на зміст книги друковано свого часу „підвалами" в мюнхенському часописі „Шлях Перемоги". Залишається чекати на появу наступних томів, що охоплюватимуть історію української медицини XIX та XX століть.

На жаль, високу вартість праці проф. В. Плюща, яка заслуговує на вдячність української громади, понижують подекуди неправильна пунктуація, що часом перешкоджає зрозуміти текст, і досить численні помилки й неправильності лексичного та ортографічного характеру. Переглянувши під цим оглядом сторінки 160-170, завважили ми такі помилки: „колеґіум" (замість „колеґіюм"), „кірасірський полк" („кірасирський"), „більше ста" („більше як сто, понад сто"), „шлісельбурзький" („шліссельбурзький"), „на прикінці" („наприкінці"), „петербурський" („петербурзький"), „учбовий" („навчальний"), „колежський" („колезький"), непослідовність у вживанні слів „перелому кісток", „переламу кісток" і „зламу кісток", „не абиякі здібности" („здібності"), „підготовка" („підготова"), „потанічний город" („сад"), „докторам Далю, Вілю, Енґелю" („Далеві, Вілеві, Енґелеві"), „не дивлячись на це" („не зважаючи на це"), „хворіє легкою формою" („на легку форму"), „флора" („фльора"), „Русі" („Руси"), „підписання умови" („угоди") та ін.

При всіх поважних західньоевропейських та американських видавництвах працює так зване „стороннє око" — мовно - літературний редактор, що допомагає авторам виправляти пероочені ними огріхи в стилі і мові. Незадовго перед своєю смертю один із кращих американських письменників - стилістів Гемінґвей дякував у „Лайфі" своєму літературному редакторові за допомогу в „шліфуванні" його творів.

Вячеслав Давиденко

В Україні відбуваються далі арешти й суди...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

товно — в заявах, висланих напередодні 7 листопада 1971 р. керівникові катедрою філософії Ужгородського університету Редькові і керівництву КПСС, а також в особистій переписці зі своїм другом.

Київський обласний суд засудив Бондаря до кари 7 років в концтаборах суворого режиму. Бондар не визнав себе винним.

28 грудня м. р. в Києві відбувся суд над Лупиносом. Його скерували на примусове лікування до божевільні спеціяльного типу. Як відомо, Лупиніс, під час студентської шевченківської демонстрації в Києві виголосив промову та деклямував. Перед тим він відсидів довгі роки в концтаборах. Це вже другий випадок в Україні, що людину за браком доказів, які дали б можливість її засудити до нормальної кари, замикають до божевільні.

Згідно з надрукованою в цьому ж числі „Хроніки" інформацією, політичні в'язні, запроторені в табори Дубровлагу, в тому числі також українці Іван Кандиба, Микола Бондар та інші, провели ряд голодівок, висилаючи при тому листи до різних совєтських інстанцій та до Комісії прав людини при ОН. Вісім політв'язнів: В. Абаньків, М. Бондар, Г. Гаврилів, М. Іванов, В. Павленков, Ю. Федорів, А. Чеховський і І. Кандиба напередодні Дня прав людини звернулись з відкритим листом до Комісії оборони прав людини при ОН та до депутатів до Верховної Ради СССР, в якому докладно описують беззаконня, що йому піддають їх, їхні сім'ї і численних совєтських громадян, які поділяють їх долю. Водночас вони поставили цілий ряд вимог, які мають за мету вкоротити яскраві беззаконня в СССР.

Відбувся Пленум ТУСМ-Схід

Ню Йорк (А.Л.). — Т-во Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського на сході ЗСА начисляє 7 Осередків діяльности, а саме: Ню Йорк, Філядельфія, Нюарк, Йонкерс, Рочестер, Піттсбурґ і Сиракюзи. Представники цих Осередків з'їхалися до Ню Йорку в суботу 11-ого березня ц.р., щоб скласти звіти та переговорити з своїми друзями ті проблеми, які торкаються всіх тусмівців.

Наради почались о год. 11:30. Президія складалася з голови Крайової Управи ТУСМ-у Богдана Футали, 1-ого заступника та референта Сходу Аскольда Лозинського та з головного секретаря КУ ТУСМ Лариси Лозинської. Звіти з діяльности поодиноких Осередків подано або головами, або представниками поодиноких Осередків. У звітах підкреслено ті трудноші, які зазнали Осередки в своїй праці. Розгорнулась широка дискусія, в якій брали участь майже всі присутні. Кожний дискутант старався подати конкретні розв'язки на зазначені труднощі.

Цікавою точкою Пленуму був панель на тему: „Революційне студентство — арешти в Україні". Панелістами були: Ірина Твердовська, Лариса Лозинська та Богдан Футала. Панелісти описали спротив в Україні та численні недавні арешти на Рідних Землях. Опісля вони подали способи нашого політично-пропаґандивного спротиву на еміграції. В дискусії виказалося, що треба більш революційної активности проти ворога та натиску на наше політичне, релігійне та суспільне середовище, щоб з допомогою того середовища удосконалити нашу працю.

Наради закінчились о 4-ій год. Усі присутні поїхали під будинок Об'єднаних Націй на маніфестацію проти арештів інтелектуалістів та культурних діячів в Україні.

НАГОРОДА НОБЕЛЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

нагороди з фізики були признані за праці в ділянці радіяції, мікроскопа, радіо, дифузії світла, ядрової енергії та електроніки (транзистор).

Індустріяльний розвиток різного типу електричних лямп, таких, як діоди, тріоди та тетроди, дав початок розвитку електронній інженерії. З їх поміччю можна було проводити доволі легко електронні наснаги крізь порожнечу. Доволі важче було проводити їх крізь суцільний матеріял. Дослідження на півпровідників наприкінці другої світової війни дали початок створенню нової електричної ділянки, „суцільного стану" (солид стейт). Її увінчанням було відкриття транзистора телефонною лябораторією Белла, за яке одержали нагороду Нобеля (1956) Вілліям Шаклі, Джан Бардін та Волтер Браттен.

Більшість великих відкрить та передових ідей в медицині, як вакцина проти полio, контроля дифтерії та туберкульози, DHA, DTD, антибіотики та багато інших препаратів також були відмічені та відзначені Нобелівською Фундацією, Те саме можна сказати про визначні літературні твори та зусилля в наладнанні мирних міжнародних зв'язків, великим речником яких був між іншими довголітній секретар Об'єднаних Націй швед Даґ Гаммершилд, що одержав одинокий нагороду Нобеля аж по своїй смерті (1961).

70-літня нагорода Нобеля має довгу і барвисту історію. Вона не тільки відзначила найважливіші осяги людського розуму, але й дала облік його творчої винахідливости впродовж останнього сторіччя. Немає сумніву, що тестамент „короля динаміту" став джерелом надхнення для творчих науковців, літераторів та гуманістів і виявом найкращих сторінок людського інтелекту.

ТАРЗАН, Ч. 6724. Спадуни приходять на рятунок Тарзанові

Слабнучи з болю і втрати крови Тарзан несе змовника Нікка, який підступно кинув ножем майже вбивши його, в сторону джунґлі, щоб Чулю сторожив його.

Спадуни з Мамбузі! Слава Богу! Само впору!